

ကောင်းသည့်အရုံ ကောင်းသည့်ဘုံသို့

အရှင်ကေလာသ (မစိုးရိမ်)

လောကတွင် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ကောင်းသည့် အရာဝတ္ထုတို့ကိုမှ လိုချင်ကြပေသည်။ ကောင်းတာလေးကိုမှ ခံစားလိုကြသည်။ ကောင်းကောင်းလေးကိုမှ မြင်လိုတွေ့လိုကြသည်။ မိမိ သုံးစွဲနေသည်တို့ကို အကောင်းစားများသာ ဖြစ်စေချင်ကြသည်။ သို့သော် အရာဝတ္ထုတိုင်း အကောင်းချည်းဖြစ်မလာခဲ့။ ထိုသို့အကောင်းကိုသာ လိုချင်ရချင်ကြပေမဲ့ အကောင်းချည်း ဖြစ်မလာခြင်းကား မိမိ၏ လုပ်ဆောင်မှုက မိမိကို မပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ် အကောင်းကိုသာ လိုချင်ခံစားချင်ရင် အကောင်းချည်းရဘို့အတွက် ပြုလုပ်ရပေမည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ကံ ကံ၏အကျိုးတရားကို ယုံကြည်ကြသည်။ သင်လည်း အမှန်တကယ် ယုံကြည်ပါသလား။ ကံ ကံ၏အကျိုးတရားဟူသည် ကိုယ်ပြုလုပ်သည့် ကံအတိုင်း ပြန်လည် ခံစားရခြင်းပင် ဖြစ်သည်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သိကြသည်။ သိသည်ဟုဆိုက ထိုအတိုင်း ပြုလုပ်ရပေမည်။ ပြုလုပ်လျှင် ရမည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ မိမိ ပြုလုပ်သည့် ကံအတိုင်း ပြန်လည်ရရှိခြင်းကို အဘိဓမ္မာ၏ “ဝိပါက်အမှန်” ဟု ဗုဒ္ဓဟောခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။

ကံဆိုသည့်အမှုသည် ကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ခြင်း၊ မကောင်းမှုကို ပြုလုပ်ခြင်းဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ကောင်းတာ ဖြစ်ချင်လျှင် ကောင်းသည့်အလုပ်ကိုသာ ပြုလုပ်ရပေမည်။ ကောင်းတာကို လိုချင်ပြီး မကောင်းသည့် အလုပ်ကိုပြုလုပ်နေလျှင်ကား အတွေးနဲ့ အိပ်မက်ကမ္ဘာထဲသို့ သွားနေချင်းသာ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်က ကောင်းတာတစ်ခု ပြုလုပ်လျှင် ကောင်းသည့်အရာ

တစ်ခုသာ ပြန်ရသည်လည်း ရှိသည်။ တစ်ခုလုပ် များများရသည့် အလုပ်လည်း ရှိသည်။ များများလုပ်ပြီး နည်းနည်းသာ ရသည်လည်း ရှိသည်။ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းမှာ မိမိရဲ့စေတနာက မိမိကို ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကောင်းမှုများကို ပြုလုပ်နေကြသည်သာ။ ထိုသို့သော ပြုလုပ်မှုများတွင် ‘ဆွမ်းလှူခြင်းသည် ဆွမ်းအကျိုးရသည်၊ ရေလှူက ရေအကျိုးရသည်’ ဤသို့ စသည်အားဖြင့် သူ့အကျိုးနှင့် သူ ရရှိကြပေသည်။ ကောင်းမှုတစ်ခုသည် အကျိုးတစ်မျိုးသာ ရရှိသည်လည်း ရှိသည်။ ကောင်းကျိုးမျိုးစုံ ရတာလည်း ရှိသည်။ ထိုသို့သော ကောင်းမှုကုသိုလ်များတွင် တခုတည်းသောကုသိုလ်ကို ပြုလုပ်ချင်းဖြင့် အားလုံးသောလူသားတို့ လိုလားတောင့်တနေသော အရာများကို ရရှိနိုင်သော ကုသိုလ်များ ရှိပေသည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင်ကား ထိုကုသိုလ်မျိုးကို ပြုလုပ်ကြရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ကောင်းကျိုးများကို ခံစားနိုင်သောနေရာကား သုဂတိဘုံသာဖြစ်သည်။ သုဂတိဘုံသို့ ရောက်ရှိမှသာလျှင် ကောင်းသည့် အာရုံများကို ခံစားနိုင်ပေမည်။ သုဂတိဘုံမှသည် သုဂတိဘုံသို့သာ ကြွလည်ပြီး သံသရာဝဋ်မှ ကျွတ်လွတ်ရာ သံသရာဝဋ်ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရာသို့ ရောက်ရှိနိုင်ပေသည်။

ထိုသို့ဖြစ်စေနိုင်သော ကောင်းမှုများကား နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်များသာ ဖြစ်ပေသည်။ နိဗ္ဗာန်ကုသိုလ်ဟူသည် ကောင်းသည့်ဘုံဘဝများသို့သာ ရောက်ရှိခြင်း မြဲသည့်ကုသိုလ်ဖြစ်သည်။ ထိုကုသိုလ်များကား ခုနစ်မျိုး ရှိပေသည်။ ထိုခုနစ်မျိုးမှာ -

- ၁။ သရဏဂုံ သုံးပါး မြဲခြင်း။
- ၂။ ငါးပါးသီလမြဲခြင်း။
- ၃။ စာရေးတံမဲ လှူဒါန်းခြင်း။
- ၄။ လဆန်းပက္ခ၊ လဆုတ်ပက္ခတိုင်း၌ ဆွမ်းဝတ်လှူဒါန်းခြင်း။

၅။ ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်း။

၆။ သောက်ရေကန် လှူဒါန်းခြင်းနှင့်

၇။ ကျောင်းလှူဒါန်းခြင်း-တို့ပင် ဖြစ်သည်။

ထို ခုနှစ်မျိုးတို့တွင် အခါကာလအားလျော်စွာ လှူဒါန်းသော ဝါဆိုသင်္ကန်းသည်ကား အားလုံးသော လူသားတို့ မျှော်လင့်တောင့်လျက်ရှိကြသော အရာ အားလုံးတို့ကို ရရှိနိုင်ပေသည်။

ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်းသည်သာ အကျိုး ထူးရှိသည်မဟုတ်၊ သာမန်ရိုးရိုးသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း သည်ပင် အကျိုးများစွာပေသည်။ သင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်း သည် အကျိုးထူးတရားဆယ်ပါး ရရှိနိုင်ပေသည်။ ထိုအကျိုးများမှာ-

၁။ ရွှေကဲ့သို့အဆင်းအရောင်လှပခြင်း။

၂။ မြူအညစ်အကြေးကင်းစင်ခြင်း။

၃။ အရောင်အဝါ ထိန်လင်းတောက်ပခြင်း။

၄။ တန်းခိုးအာနုဘော်ရှိခြင်း။

၅။ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောကိုယ်ရှိခြင်း။

၆။ အဖြူ-အဝါ-အနီဟူသောအဝတ်ပုဆိုး သုံးမျိုးကိုရရှိခြင်း။

၇။ ပိုးချည်ပုဆိုး၊ ကမ္မလာချည်ပုဆိုးရရှိခြင်း။

၈။ ခေါမ-ရောမတိုင်းဖြစ်ပုဆိုးရရှိခြင်းဟု အကျိုးတရား ရှစ်ပါးတို့ကို ရရှိခံစားနိုင်ပြီးနောက်-

၉။ အမျိုးသားများအနေဖြင့် သင်္ကန်းလှူဒါန်း ခဲ့ရသောအကျိုးကြောင့်- ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် တွေ့ကြုံသော အခါတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ညာလက်တော်ကို ဆန့်တန်း၍ “ဧဟိ ဘိက္ခု”ဟု ခေါ်ဆိုလိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက် ဝါတော်ခြောက်ဆယ်ရသော မထေရ်ကြီးကဲ့သို့ ရဟန်း အဖြစ်ကို ရရှိနိုင်ပေသည်။

၁၀။ အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် အလုပ်သမား ငါးရာတို့ဖြင့် လေးလတိုင်တိုင် ပြုလုပ်ရသော၊ လက်ခသည်ပင် တစ်သိန်းပေးရသော၊ တန်ဘိုးအားဖြင့် ကိုးကုဋေ ထိုက်တန်သော မဟာလတာတန်ဆာကို ရရှိ ခံစားနိုင်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်၌ မဟာလတာတန်ဆာကို ဆင်မြန်းသုံးစွဲခွင့် ရရှိခဲ့ကြသော အမျိုးသမီးများမှာ သုံးဦးသာ ရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုသုံးဦးမှာ-

၁။ ဝိသာခါကျောင်းအမကြီး။

၂။ ဗန္ဓုလစစ်သူကြီးကတော်။

၃။ ဗာရာဏသီသူဌေးသမီး-တို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဝါဆိုသင်္ကန်းကိုလှူဒါန်းခြင်းကား ထိုသို့သော အကျိုးများကို ရရှိနိုင်သည့်သာမက သုဂတိဘုံမှသည် သုဂတိဘုံသို့သာ ရောက်ရှိနိုင်ပြီး ဆင်းရဲဒုက္ခများကို ခံစားရသော အပါယ်သို့ မလားမရောက်ခြင်းဟူသော အလွန်ထူးခြားအကျိုးများစေသော ကုသိုလ်ဖြစ်သည်။

ဝါဆိုသင်္ကန်းကို ယခုကဲ့သို့ လှူဒါန်းခွင့် ရရှိခြင်း သည် မဟာလတာတန်ဆာကို သုံးဆောင်ခံစားခွင့် ရရှိခဲ့သော ဝိသာခါကျောင်းအမကြီးကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

အချိန်အားဖြင့်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားအဖြစ် သို့ ရောက်ရှိပြီး ပဌမဗောဓိ (ဝါတော်-၂၀) အလွန် ဝါဆိုဦးကာလ ဖြစ်ပေသည်။ တစ်နေ့သောအခါတွင် ဝိသာခါကျောင်းအမကြီးသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် သံဃာ တော်များကို ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ပင့်ထားသည်။ ထိုနေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် ဘုရားရှင်ကလည်း ရဟန်းတော်များကို ရေချိုးကြရန် အမိန့်ပေးထားသည်။ ထိုသို့ အမိန့်ရှိတော် မူထားသဖြင့် ရဟန်းတော်တို့ ရေချိုးနေကြသည်။ ထိုအခိုက်အတန့်လေးတွင် ဝိသာခါကျောင်းအမကြီးက ဆွမ်းစားချိန်တန်သောအခါ သူ၏အိမ်ဖော်မလေးအား

ဘုရားရှင်နှင့် သံဃာတော်တို့အား ဆွမ်းစားအပင့် ခိုင်းပေသည်။ အိမ်ဖော်မလေးသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေး ကြွတော်မူရန် ကျောင်းတော်သို့ လာရောက်ပင့်သော အခါ သင်္ကန်းများဝတ်ဆင်ထားသော ရဟန်းတော်များ ကို မတွေ့ရဘဲ အဝတ်မဆီးဘဲ ရေချိုးနေသော ရဟန်း တော်များကိုသာ တွေ့ရသည်။ အိမ်ဖော်မလေး စိတ်ထဲ၌ကား ထိုရဟန်းတော်များကို ရဟန်းတော်များ ဟု မထင်။ အဝတ်မဆီးသော တက္ကဒွန်းများဟုသာ ထင်၍ ပင့်ဆောင်ခြင်း မပြုဘဲ ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ဝိသာခါအား ပြန်ကြားပြောကြား သောအခါ ဝိသာခါက “ရဟန်းတော်များသည် အဝတ်မဝတ်ဘဲ ရေချိုးနေတန်ရာသည် ဖြစ်မည်”ဟု စဉ်းစားပြီး နောက်တစ်ခေါက်သွား၍ ပင့်ဆောင် ခိုင်းပြန်သည်။ ထိုအခါတွင်ကား ပထမလာစဉ်က တွေ့ခဲ့သည့် ရေချိုးနေကြသော ရဟန်းတော်များကို မတွေ့ရ ထို့ပြင် မည်သည့်ရဟန်းတော်ကိုမှ မတွေ့ရ ထိုအခါ ပြန်ခဲ့ပြန်လေသည်။ ဝိသာခါက “ရဟန်းတော် များ ကျောင်းခန်းထဲ၌ သီတင်းသုံးနေသည်သာ ဖြစ်မည်”ဟုစဉ်းစားလျက် “ကျောင်းအတွင်းသို့ အသံပြု၍ ပင့်ခဲ့”ဟုခိုင်းမှ ဘုရားရှင်နှင့်တကွ ရဟန်း တော်တို့ကို ပင့်ဆောင်နိုင်ခဲ့လေသည်။

ဝိသာခါသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာနှင့် သံဃာတော်တို့ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးသောအခါတွင် အထက်ကတင်ပြခဲ့ သော အကြောင်းစုံကို ဗုဒ္ဓမြတ်စွာအား လျှောက်ထား၍ ဆုရှစ်မျိုးကို တောင်းလေသည်။ ဝိသာခါ တောင်းသော ဆုရှစ်မျိုးကား-

- ၁။ အသက်ထက်ဆုံး ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းခွင့် ပေးရန်။
- ၂။ ဧည့်သည်ရဟန်းတော်များအတွက် အာဂန္တုက ဆွမ်းကို လှူဒါန်းခွင့်ရရန်။

- ၃။ ခရီးသွားရဟန်းတော်များအား ဂမိကဆွမ်း လှူဒါန်းခွင့်ရရန်။
- ၄။ နာမကျန်းသောရဟန်းတော် များအား ဂိလာနဆွမ်းကို လှူဒါန်းခွင့်ရရန်။
- ၅။ နာမကျန်းသောရဟန်းတော်များကိုပြုစုစောင့် ရွောက်နေသော ရဟန်းတော် များအား ဂိလာနပဋ္ဌကဆွမ်း လှူဒါန်းခွင့်ရရန်။
- ၆။ နာမကျန်းသော ရဟန်းတော် များအား ဆေးလှူဒါန်းခွင့်ရရန်။
- ၇။ ရဟန်းတော်များအား ယာဂုဆွမ်းလှူဒါန်းခွင့် ရရန်နှင့်
- ၈။ အမျိုးသမီးရဟန်းတို့အား ရေသနုတ်ဟူသော မိုးရေခံသင်္ကန်း လှူဒါန်းခွင့်ရရန်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝိသာခါကျောင်းအမကြီး တောင်းသော ဆုရှစ်မျိုးကို ခွင့်ပေးလိုက်သဖြင့် ထိုအခါမှစ၍ ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းခွင့် ရရှိခဲ့ကြသည်။

ဝါဆိုသင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်းကြောင့် ထူးခြားသော အကျိုးမှာ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့သို့ အပါယ်တံခါး ပိတ်သော စူဠသောတာပန်နှင့် အလားတူပေသည်။ ထိုသို့လှူဒါန်းခြင်းဖြင့် သုဂတိဘုံသို့သာ ရောက်ရှိနိုင် ပေသည်။ သင်္ကန်းလှူဒါန်းခြင်းကြောင့် သတ္တဝါ အားလုံးတို့ လိုလားတောင့်တလျက် ရှိကြသော ကောင်းသည့်အာရုံများကိုသာ ခံစားရရှိနိုင်ပေသည်။

- ထိုအာရုံများကား ခြောက်မျိုးရှိသည်။
- ၁။ အဆင်းလှပခြင်းဟူသော ရူပါရုံ။
 - ၂။ အသံကောင်းခြင်းဟူသော သဒ္ဒါရုံ။
 - ၃။ ကိုယ်နံ့ကောင်းခြင်းဟူသော ဂန္ဓာရုံ။
 - ၄။ အရသာကောင်းကိုသာ သံဆောင်ရခြင်း ဟူသော ရသာရုံ။

၅။ ဝါဂွမ်းစိုင့်အလား ကိုယ်ရေအဆင်း
နူးညံ့ခြင်းဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံနှင့်

၆။ အနာရောဂါကင်းရှင်းကျန်းမာခြင်းဟူသော
ဓမ္မာရုံကောင်းတို့ကို ခံစားနိုင်ပေသည်။

ထိုသို့သော ကောင်းခြင်းဂုဏ်များကို ယနေ့
လှူဒါန်းသော ဝါဆိုသင်္ကန်းတည်းဟူသော အလှူဒါန
တစ်ခုတည်းကပင် ပေးစွမ်းနိုင်ပေသည်။ ထိုသို့သော
အကျိုးထူးတရားများကို ရရှိခံစားနိုင်သည့်အကြောင်းကို
အဘိဓမ္မာပိဋကတ် (အဋ္ဌသာလိနီ)၌ မိန့်ဆိုညွှန်ပြထား
ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးဆရာတော်တစ်ပါးက
“အဘိဓမ္မာ၊ ကျမ်းအလာကား၊ ကောင်းစွာအဆင်း၊
ကောင်းခြင်း အသံ၊ တစ်တန်အနံ့၊ မွေးပျံ့လှိုင်စွာ၊
ရသာဘောဂ၊ သုံးဆောင်ရလျက်၊ ဖဿကိုယ်မှာ၊
နူးညံ့စွာနှင့်၊ ပမာဂွမ်းလား၊ ကင်းငြားအနာ၊
ချမ်းသာသုခ၊ ဤခြောက်ဝကို၊ နိစ္စအမြဲ ခံရမြဲ”ဟု
စပ်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

ထို့ကြောင့် ဒကာ၊ဒကာမအပေါင်း သူတော်
ကောင်းတို့သည် မိမိတို့ ယနေ့ပြုလုပ်သော ကောင်းမှု
သည် သာမန်ကုသိုလ်မဟုတ်ဘဲ “ကောင်းသည့် အာရုံ
များကိုသာ ခံစားခွင့်ရရနိုင်ပြီး ကောင်းရာဌာန
ဘုံဘဝသို့ ရောက်ရှိနိုင်သော ကုသိုလ်ပေတည်း”ဟု
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ကြရပေမည်။ အားလုံးသော
ဒကာ၊ဒကာမအပေါင်းသူတော်ကောင်းတို့သည်
ဝမ်းမြောက်မှု ပါမောဇ္ဇမှသည် နှစ်သက်မှု ပီတိ၊
ကိုယ်လက်ငြိမ်းအေးမှု ကာယပဿဒ္ဓိ၊ စိတ်ချမ်းသာမှု
သုခ၊ တည်ကြည်မှု သမာဓိတို့ ဖြစ်စေလျက် ဣန္ဒြေကို
ပွားများနိုင်ခြင်း၊ ဗိုလ်ကို ပွားများနိုင်ခြင်း၊ ဗောဇ္ဈင်တရား
ခုနစ်ပါးတို့ကို ပွားများနိုင်ခြင်းဖြင့် သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ
အပြီးအပိုင် လွတ်မြောက်ခြင်းဟူသော ဝိမုတ္တိသို့
လျှင်မြန်စေစွာ ရောက်ရှိနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။

အရှင်ကေလာသ (မစိုးရိမ်)

ထက်နုတ်ရွာက သာဓုခေါ်ပါမြတ်ဆရာ

ဆရာကျေးဇူး၊ မြင့်မိုရ်ဦးကို၊
ရည်စူး၍သာ၊ လွမ်းစိတ်ဖြာလျက်၊
ပူဗျာဆင့်ကြိုး၊ ကြိမ်မီးအုံးသို့၊
နှလုံးမီးမြှိုက်၊ ရှိုက်တငင်ငင်၊
ပင်တပန်းပန်း၊ နွမ်းနွမ်းလျလျ၊
တသသ မှိုင်း၊ ငိုငင်တငေးငေး၊
မပူဆွေးဘဲ၊ ဖေးဖေးမမ၊
ညီညွတ်ကျလျက်၊ ဆရာအမွေ၊
ကောင်းကျင့်တွေကို၊ မျှဝေဆက်ခံကြပါမည်။

ဆရာကိုယ်စား၊ တပည့်များက၊
ဘုရားသာသနာ၊ ထွန်းလင်းဖြာအောင်၊
စာပေကျန်းဂန်၊ အတန်တန်ကို၊
ရေးပြန်၊သင်ချ၊ ဟောကြားကြလျက်၊
ပြည်ပြည်တွင်း၊ အလင်းဆောင်ကာ၊
ကျရာတာဝန်၊ နိုင်ရာဝန်ထမ်း၊
ကိုယ်စွမ်းနိုင်သမျှ၊ ကြိုးပမ်းမှသာ၊
မြတ်ဆရာသည်၊
နတ်ရွာထက်က သာဓုခေါ်လိမ့်မည်။

ဦးပဝရ

ပဇ္ဇောတာရာမတကောင်းကျောင်း

နန်းရှေ့၊ မန္တလေး

ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်သို့ လျှောက်ထားလွှာ

(ဓမ္မာဒါသ မင်းကွန်းကိုပညာ)

အို. . ဘုရား. . ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော် ဘုရား၊ ဆရာတော် အမြဲမပြတ်ဟောကြားခဲ့တဲ့ ဘဝ အိပ်မက်တရားတော်ကို သဘောကျ ကြည်ညိုလွန်းလို့ တပည့် တစ်ကမ္ဘာလုံး နာကြားနိုင်အောင် စီဒီ-အခွေ များကူးပြီး တတ်နိုင်သလောက် လက်လှမ်းမီ သလောက် ပေးဝေလျှော့ဒါန်းပူဇော်နေပါ၏ ဘုရား။ ဟို လွန်ခဲ့တဲ့ ခြောက်နှစ်ကပေါ့ မုံရွာဇောတိကတိုက်အုပ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမုနိန္ဒ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ တိုင်း သံဃနာယက၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ)ရဲ့ ဈာပနမှာ ဆရာတော် တရားဟောဖို့ ကြွလာတုန်းကလေ ဆရာတော် ဘာ တရားဟောမှာလဲဘုရားလို့ လျှောက်ထားတော့ “ဘဝ အိပ်မက်တရားပေါ့”။ ဘဝဆိုတာ အိပ်မက်မက်သလို ဘဲ ဆိုခဲ့တဲ့ ဆရာတော်ဘုရား၊ ဒီနေ့ ဆရာတော်နဲ့ တပည့်တော်တို့ ဘဝကို အိပ်မက် မက်ကြစို့လား ဘုရား။

“အိပ်မက်ထဲက အဆင်းအာရုံ၊
နိုးလာပြန်တော့၊ ပျောက်ပျက်ကုန်၊
ထို့အတူဘဲ၊ ဘဝဟာလည်း၊
တွေ့ကြုံဆုံကွဲ ဖြစ်ပျက်မြဲ”

- ဆိုတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ သံပေါက်ကဗျာလေးကို တပည့်တော်များ ယနေ့တိုင် ကြားယောင်နေလျက်ပါ ဘုရား။

အိပ်မက်ထဲမှာ မြင်လိုက်ရ၊ ကြားလိုက်ရ၊ နမ်းရှူလိုက်ရ၊ စားသုံးလိုက်ရ၊ တွေ့ထိလိုက်ရတဲ့ ကုဋ္ဌာရုံတွေ၊ ကောင်းလိုက်တဲ့ အရသာ၊ ဟော- နိုးလာ ပြန်တော့ ရှိသေးရဲ့လား၊ ရှာလို့ရသေးရဲ့လား၊ ပျောက်ပျက်ကုန်ပြီ မဟုတ်လား၊ အဲဒါ ပြောတာပေါ့ ဘဝဆိုတာ အိပ်မက်ပါဆို။ တကယ်ကိုဘဲတဲ့- ဘဝဟာလဲ အိပ်မက်လိုပါဘဲ။ အိပ်မက်ထဲမှာ စားလိုက်ရတာ အဆီတစ်ထပ် အသားတစ်ထပ် အခေါက်တစ်ထပ် သုံးလွန်းတင် ဝက်သားတုံးကြီးကို သွားဖုံးမြုပ်အောင် ကြိတ်လိုက်ရတာ တကျွံကျွံနဲ့ သွားရေများယိုလို့၊ အိပ်ယာကနိုးပြန်တော့လည်း၊ အင်း. . ဆက်ကြိတ်တုန်းဘဲ သွားများကို နာလို့ အောက်များ ကျသွားသလားလို့ ရှာလိုက်ရတဲ့ အဆီ တစ်ထပ်၊ အသားတစ်ထပ်၊ အခေါက်တစ်ထပ်၊ မျက်လုံး ပွတ်သပ် သေချာကြည့်မိမှ ဩော်-ငါ့နှယ် ဖြစ်မှ ဖြစ်ရလေ အိပ်မက်ကိုးလို့။

အို. . . ဘုရား. . ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော် ဘုရား၊ လောကမှာ ဆင်သွားရင် လမ်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုရိုးစကား ရှိခဲ့ပါ၏ဘုရား။ တောခြံအုံကြား၊ တောင်ကြား၊ ချပ်ကြားနှင့် တောင်ကမ်းပါးယံများကို ရထားလမ်း ကားလမ်းဖောက်လုပ်သူများဟာ မျက်မှန်းရမ်းဆ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် အရမ်းကာရော ဒရောသောပါး အလျင်စလို ပြီးလျှင်ပြီးစတမ်း ကိုကြီးကျော် ထန်းတဲကပြန်လာသလို ဟိုရမ်းဒီရမ်း မဖောက်လုပ်သေးဘဲ ရှေးဦးစွာ မြေခိုင်၏၊ မခိုင်၏၊ ဝန်ခံနိုင်၏၊ မခံနိုင်၏ သိရှိနိုင်ဖို့ရန်အတွက် ဆင်များကို စီးပြီး လမ်းလျှောက်ခိုင်းရပါသေး၏တဲ့ ဘုရား။ ဆင်များရဲ့ ပင်ကိုယ်ဗီဇမျိုးရိုးကဖန်တီးထားတဲ့ ဟတ္ထာစိဏ္ဏ ဟတ္ထိဓမ္မတာ ထင်ကောင်းရာပါ၏ဘုရား။

ဆင်များဟာ သူ့ချလိုက်မည့် ခြေထောက်ရာ သူ့ခန္ဓာဝန်ကို မခံနိုင်ဘူးဆိုရင် လုံးဝမနင်းပါဘူးတဲ့ ဘုရား။ ချွန်းအုပ်လို့ အတင်းနှင့်သော်လည်းဘဲ ကြိုးကြာသံလို ငယ်သံပါအောင် တကြော်ကြော် မြည်ဟိန်းပြီး နောက်သို့သာ တွင်တွင် ဆုပ်ပါတော့ သတဲ့ဘုရား။ ဆင်မနင်းတဲ့နေရာ ရထားလမ်း ကားလမ်း သွားမဖောက်လေနှင့်၊ မြေပြိုကျွန်ကျ ရွှံ့ညွှန် ဘဝသို့ မြန်မြန်ရောက်ရမည် မလွဲပါတဲ့ဘုရား။ အဲ တောင်ကမ်းပါးယံ သူ့ခြေထောက်တစ်ချောင်းစာ တွင်တွင်ကြီး နင်းမိလို့ လမ်းက ဘယ်လောက် ကျဉ်းမြောင်းပါစေ၊ ခြေတစ်ချောင်းကုတ်မိရင် ဂုတ်ထိပ်က မြင့်မိုရ်ထိပ် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရောက် အောင် တက်ရောက်နိုင်ပါသတဲ့ဘုရား။ ဒီလိုနေရာမျိုး ဆင်နင်းသွားပြီဆိုရင် လမ်းဖောက်တော့ ဖြစ်ပါပြီတဲ့ ဘုရား။ (ဤကား- ဆင်သွား လမ်းဖြစ်ဆိုတဲ့ လမ်းဖောက်သူများ အစဦးတည်ထွင်သူများအတွက် ပေါရာဏာစရိယပါဘုရား)။

အတ္တနောမတိ ကြိဆရလျှင် လယ်ပြင် ဆင်သွားသလို ထင်ရှားပါပေ့ဆိုသည့်အတိုင်း သူ့ခြေထောက်ကြီးက စကောလောက် အင်မတိ အင်မတန် ဗလဝဒုလ္လဘကြီးမားလှသောကြောင့် သူသွားရာနောက် ကောက်ကောက်ပါ ခြေထောက် လိုက်သကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်ကြား အောင်မြင် ပေါက်ရောက်သူများ သွားရောက်ကြ၊ လွန်ပြီးကြပြီ ဆိုလျှင် -

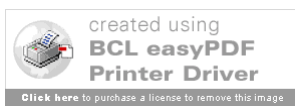
သရီရဿ ဂုဏာဏဉ္စ၊ ဒုရမစ္စန္တ မန္တရံ။

သရီရံ ခဏဝိဒ္ဓံသီ၊ ကပ္ပန္တဌာယိနော ဂုဏာ- ဟူသော စာဏကျနီတိ စကားအရှိအတိုင်း ကိုယ်ဂုဏ် ဖြစ် မည်မျှပင်ဝေးကွားလှသော်လည်း ကိုယ်နှင့်

အသက်က အနိစ္စသဘော ဘိဇ္ဇနအပြောအရ မြန်မြန် ကြီး ကိစ္စချောနိုင်ပေမဲ့ ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်၏ သာသနာတော်မြတ်ကြီးကို အသက်ပေးပြီး ချစ်မြတ် နိုးတဲ့ ဂုဏ်ဒြပ်၊ မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်ကြီးကို တိုးတက် စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ဂုဏ်ဒြပ် “စိတ်ကောင်း၊စာတတ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် လိုအပ် သာသနာ =စာပင်မတတ်၊ စိတ်ကောင်းမြတ် လိုအပ်သာသနာ” ဟူသော သိဿကောဝါဒအရ ပဌမဂုဏ်ဟိတ်ဒြပ်ဖြစ်တဲ့ စိတ်ကောင်းကလည်းရှိ စာကလည်း တစ်ဘက်ကမ်းခတ် တတ်မြောက်တော် မူပြီး ပရိယတ္တိသာသနာတော်တည်းဟူသော မူလ ဘူတ ရေသောက်မြစ်ကြီးကို အမြဲစိမ်းစိုရွှင်လန်း စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ကြီးပွားအောင်မြင်အောင် နေ့ညမပြတ် ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သော ဂုဏ်ဟိတ်ဒြပ် ကြီးသည်ကား မစိုးရိမ်စာသင်သားပေါင်းများစွာ၊ မစိုးရိမ် တိုက်ပေါင်းများစွာဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာသာမက ကမ္ဘာ့အနောက်ခြမ်းသို့တိုင်အောင် ကြီးထွားပေါက် ရောက်အောင်မြင်အောင်ဆောင်ရွက်နိုင်သောကြောင့် ကပ္ပဌိတိ-ကမ္ဘာတည်သရွေ့ စိမ်းလန်းစိုပြေ အသီး အပွင့် ဝေဆာလျှက် အမြဲတည်ရှိနေဦးမှာပါဘုရား။

ယင်းသို့ ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော် နင်းချ လျှောက်လှမ်းတော်မူခဲ့သော ဆင်ခြေရာတို့ကား ရေးတေးတေးသာမက လယ်ပြင်မှာ ဆင်သွားသလို ကျန်ရှိနေပါ၏ ဘုရား။

အို. . . ဘုရား. . ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော် ဘုရား၊ ဆရာတော်အမိန့်ရှိခဲ့သော ဘဝဟူသည် “ဒီပဇာလာ ဝိယ နဒီသောတော ဝိယ စ” -အရ ဆီးမီး အစဉ် မြစ်ရေအလျဉ်တို့ကဲ့သို့ ခဏတာဖြစ်ပေါ်လာပြီး ပြုန်းဆို ပျောက်ကွယ် သွားတတ်သောကြောင့်

အိပ်မက်ပမာ ဖမ်းလို့မမိ၊ ဆုတ်ဖို့မလွယ်၊ အရိပ်ကို လိုက်ဖမ်းရသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရေကို ဓားနဲ့ ခုတ်ပိုင်းသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ နံနက်ခင်း မြင်တွေ့ လိုက်ရသော လူအုပ်ကြီးသည် ညနေချမ်းရောက် ကာလ တစ်ယောက်မကျန် ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက် ပျောက်ကုန်သကဲ့သို့ ဤနေ့ဤရက် ဤအခါသည်ကား အရိပ်တို့၏ ပွဲတော်နေ့ကြီး ဖြစ်ယောင်တကား။

အို. . ဘုရား ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်ဘုရား၊ အချို့က ဘဝဆိုတာ သီးခြားအဓိပ္ပါယ်မရှိဘူး၊ ဘ- ကုန်းနောက် ၀-လုံးလေးရောက်နေတာကို ဘဝလို့ ခေါ်သတဲ့ ဘုရား၊ အချို့က ဘဝမှာအဓိပ္ပါယ်ရှိအောင် ကိုယ့် အကျိုး သူ့အကျိုးရှိအောင် လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးတွေ ပေါက်မြောက်အောင်မြင် အောင် မှန်ရာ ပြုဝံ့၊ ပြောဝံ့၊ ကြံဝံ့တဲ့ သတ္တိရှိတာကို ဘဝလို့ ခေါ်သတဲ့ ဘုရား။ အချို့က မွေးသည်မှ သေသည့်တိုင်အောင် ဒီခန္ဓာအစဉ်မှာ ရုပ်ဇီဝိတ၊ နာမ် ဇီဝိတ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖြစ်တည်နေတာကို ဘဝ-လို့ ခေါ်သတဲ့ ဘုရား။

အို. . ဘုရား ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်များဘဝမှာ အဓိပ္ပါယ်ရှိအောင် မည်သို့ မည်ပုံ နေထိုင်ရမှာပါလဲ ဘုရား။ “ငါ့ တပည့်တို့. . ဘဝမှာ အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ နေချင်သပါ့ဆိုရင် ဤပုံ ဤပန်း ဤနည်းလမ်းနဲ့ နေထိုင်ကြ - ကုသိုလ် ဥစ္စာ၊ ကျန်းခန့်သာ၍၊ ပညာ၊ တန်းခိုး၊ တစ်မျိုး မျိုးမှ၊ အကျိုးမထွက်၊ ထိုနေ့တွက် သက်သက် ဝမ်းနည်းဘွယ်တဲ့။ လူတစ်ယောက် အကုသိုလ် လုပ်ရတာ သိပ်ပျော်နေပြီဆိုရင် တန်တော့တဲ့ သူ့ရဲ့ ကုသိုလ်ကံအရှိန် ကုန်ခန်းခါနီးပြီ ဆိုတာ သဘောပေါက်တော့”တဲ့။

ကုသိုလ်။ ။ ကုသလံ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက လက္ခဏံ = ကာယကံ, ဝစီကံ, မနောကံမှာ- (၁) အပြစ် မဖြစ်ဘူး၊ (၂) ကောင်းတဲ့အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်တာ ဟာ ကုသိုလ်ပါဘဲ။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် (၁) အပြစ် ရှိပြီး (၂) မကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်ရင် အကုသိုလ် ဘဲပေါ့။ အဘိဓမ္မာက ဒီလိုဆိုပေမဲ့ မိလိန္ဒပဉ္စာပါဠိ တော်မှာတော့ ကုသလံ သုခဝိပါကံ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ ဝါ - လို့ ဆိုပါတယ်။ (၁) ကောင်းကျိုးနဲ့ (၂) နတ်ရွာ သုဂတိအကျိုးကို ဖြစ်စေတဲ့အမှုဟာ ကုသိုလ်မည် သတဲ့။ အဘိဓမ္မာမှာ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်အဖြစ်သုံးပြီး ကျန်တဲ့သဘာဝဓမ္မတွေမှာ ဒါကိုဘဲ ပုည, ပါပ- ကောင်းမှု, မကောင်းမှုအနေနဲ့ အသုံးပြုကြတယ်။ အဓိပ္ပါယ်ကတော့ အတူတူပါဘဲ။ ယင်းပါဠိတော်မှာ- “ကတမေ တေ ကုသလာ ဓမ္မာ= ကုသိုလ်တရားတွေ က ဘာတွေတုံးတဲ့။ သီလံ မဟာရာဇ သဒ္ဓါ ဝီရိယံ သတိ သမာဓိ ဣမေ တေ ကုသလာ ဓမ္မာ”-လို့ ဆိုထားတယ်။

ကုသိုလ်ကောင်းမှု အားလုံးတို့ရဲ့ ရေသောက် မြစ်ဟာ - ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာပါဘဲ။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ ကောင်းပြီဆိုရင် ဣန္ဒြေတွေကလဲ ကြည်လင်လာတယ်၊ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားတွေလဲ ရင့်ကျက်တည်ကြည်လာ တယ်။ ပညာတွေကလဲ အားကောင်းလာတယ်၊ လောကီ, လောကုတ္တရာကောင်းကျိုးဟူသမျှ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာကောင်းသူရဲ့ ခြေရင်းမှာ ခြေသုတ်ပုဆိုး မြေစွယ်ကျိုးပမာ ဝပ်စင်းခယ အခစားရောက်တတ် စမြဲပါ။ ယုံကြည်မှုရှိရင် ဘယ်လိုခရီးမျိုးမဆို ရောက် အောင်သွားနိုင်တယ်။ သတိ-အားကောင်းမယ်ဆိုရင် ကမ်းမမြင်လမ်းမြင်ရတဲ့ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို တောင်မှ တစ်ဘက်ကမ်းရောက် ကူးမြောက်နိုင်တယ်။

ဘယ်လောက်ဒုက္ခရောက်ရောက်၊ ဘာအခက် အခဲတွေဘဲရှိရှိ၊ ဝီရိယအားကောင်းမယ်ဆိုရင် မပြီး မြောက်နိုင်တာ ဘာမှ မရှိပါ။ “ဝီရိယအားကြီးမှသာ ဒုက္ခအကြီးကြီးတွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိတာ၊ ဝီရိယမရှိရင် ပျင်းရိပျင်းတွဲနေသူများအတွက် ဆင်းရဲဒုက္ခ နည်းနည်း လောက် ရောက်ကြပြီဆိုရင် အမလေးတ၊ အမေ၊ မပါ၊ ကယ်ပါယူပါနှင့်၊ ပြီးတွားလိုက်တာ လွန်ပါရော”။ ကောင်းဆိုးနှစ်တန် မှားအမှန်ကို ဝေဘန်ပိုင်းဖြတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်တဲ့ ပညာဉာဏ်အား ကောင်းကြပြီဆိုရင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုအားလုံးကို တောက်ပြောင်သွား အောင် တိုက်ချွတ်ဆေးကြောနိုင်၏။ အမှောင်ကိုခွင်း အလင်းကိုဆောင်ပေးတတ်တာဟာ အသိဉာဏ်ပါဘဲ၊ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အားလုံးတို့ရဲ့ အကြီးအမှူး ဦးစီး ခေါင်းဆောင် သေနာပတိကြီးကတော့ တည်ကြည် ရင့်ကျက်တဲ့ သမာဓိတရားပါဘဲ။

ဥစ္စာ။ ။ လူရယ်လို့ဖြစ်လာရင် စားဝတ်နေ ရေးအတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေရမှာ လူ့တာဝန်ပါ။ “ပစ္စည်းရှာဖွေ၊ ပညာသင်ကြား၊ အစားတစ်သွယ်၊ ပွဲလယ်ဆိုမြွက်၊ ဤလေးချက်၊ ကြောက်ရွက် ကင်းကြစေ”တဲ့။

၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာရှာဖွေတဲ့နေရာမှာ အောက်ကျ နောက်ကျတဲ့အလုပ် ဘာတစ်ခုမှ မရှိပါ။ လောကမှာ- ၁။ မှန်တယ်လို့လဲထင်တယ်။ ၂။ သူ့ကိုလဲ မထိခိုက် မနစ်နာ။ ၃။ အကျိုးလည်းရှိ၊ ၄။ ငရဲလည်း မကြီးဘူး ဆိုရင် ဘယ်အလုပ်မျိုးမဆို လုပ်နိုင်ရမယ်။ အလုပ် တစ်ခုလုပ်ပြီဆိုရင် အဲဒီအတွက်ပေးဆပ်မှုဟာ ကိုယ့် ကိုယ်ကို ပြန်စွပ်စွဲတဲ့ နောင်တရနေတဲ့ အတ္တာနုဝါဒ ဘေး၊ သူတစ်ပါးတို့ကကဲ့ရဲ့ရှုပ်ချစွပ်စွဲကြတဲ့ ပရာနုဝါဒ ဘေး၊ မင်းစိုးဘေးဒဏ် ထောင်ဒဏ်တုတ်ဒဏ် အချုပ်

ဒဏ်ဖြစ်တဲ့ ဒဏ္ဍာဘေး၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသွားရမဲ့ ဒုဂ္ဂတိ ဘေး၊ ဒီဘေးလေးခုက လွတ်ကျွတ် ကင်းရှင်း နေမယ် ဆိုရင် ဘယ်အလုပ်မျိုးမဆို လုပ်နိုင်ရမယ်။ ဒါအတွက် ဘာမှ ရှက်စရာ ကြောက်စရာ မလိုပါ။

၂။ ပညာကို သင်ယူတဲ့နေရာမှာ ငယ်သော ကြီးသောမဟု အတတ်ပညာ၊ အသိပညာ၊ အသက် မွေးဝမ်းကြောင်းပညာ ဘယ်ပညာရပ်မဆို သင်ယူနိုင် ရမည်။ မတတ်ကောင်းတဲ့ပညာရယ်လို့ မရှိပါ။ မသုံး ကောင်းတဲ့ပညာတော့ ရှိပါ၏။

၃။ အစာစားတဲ့နေရာမှာ ဘာကိုစားစား ဘယ်လိုစားစား ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်မယ်ဆိုရင် ဘာအစာ ဘယ်လိုအစားမျိုးမဆို စားနိုင်တယ်။ ဘာသာယဉ်ကျေးမှုတွေ၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေ လုပ်မနေနဲ့၊ ထုံးစံဆိုတာ လူကလုပ်တာပါ။ လူ့အလုပ် လူကပြန်ဖျက်တော့ရော ဘယ်ငရဲမှ မကြီးဘူး။ အစား စားတယ်ဆိုတာ အသက်ရှင်ရပ်တည်ဖို့အတွက်ပါ။ အစာ စားဖို့အတွက် သက်သက်နဲ့ ရပ်တည်နေတာ မဟုတ်ပါ။ သက်ရှည်ကျန်းမာအောင် စားတဲ့နေရာမှာ (၁) မတည့်တာကို လုံးဝ မစားပါနဲ့။ (၂) တည့်သော် လည်း အများကြီး မစားပါနဲ့။ (၃) ဒေါသမကြီးပါနဲ့။ (၄) မေတ္တာ နာနာပွားပါတဲ့။

၄။ ပွဲလမ်းသဘင် လူပုံအလယ်မှာ ဆိုရေး ရှိက ဆိုအပ်စွာ-တဲ့။ ပြောစရာရှိတာ ပြောခွင့်ဆိုခွင့် ရှိရင် နားလည်သဘောပေါက်အောင် ပြောပြနိုင် ရမယ်။ ဒါအတွက် ဘာမှ ရှက်စရာ မလိုပါ။ ပစ္စည်း ဥစ္စာရဖို့ ကြီးပွားချမ်းသာဖို့အတွက် နည်းလမ်းကောင်း တွေကတော့- (၁) အအိပ်မမက်နဲ့၊ (၂) အစားမမက်နဲ့၊ (၃) လုံ့လမဖက် အေးစက်စက် မနေနဲ့၊ (၄) မကြောက်နဲ့၊ (၅) ဒေါသမကြီးနဲ့၊ (၆) အပျင်းမထူနဲ့၊

(၇) ဖင်နာသလေး၊ ခေါင်းနာသလေးနဲ့ ဖင့်နွဲ့မနေနဲ့ ဒါဆိုရင် မင်း မကြာခင် ကြီးပွားချမ်းသာတော့မှာ။
(၁) ရိုးရိုးကျင့်၊ (၂) မြင့်မြင့်ကြံ၊ (၃) မှန်တာလုပ်၊ (၄) ဟုတ်တာပြော၊ (၅) စောစောထ ဝုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသက-တဲ့။
(ဝုဒ္ဓိမဂ္ဂဒေသက=ကြီးပွားခြင်းလမ်းကိုညွှန်ပြခြင်း)

ကျန်းခန့်သာ၍။ ။ ကျန်းမာခြင်းနဲ့

ညီညွတ်အောင် နေတတ်၊ထိုင်တတ်၊အိပ်တတ်၊ စားတတ်၊ သွားတတ်၊ လာတတ်ရမယ်။ ကျန်းမာမှု ကျန်တဲ့အရာအားလုံးကို လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျန်းမာရေးကလည်း အရေးကြီးတယ်။ “**အူမတောင့် မှ သီလစောင့်နိုင်တယ်**” ဆိုတာလို ကျန်းမာရေး ကောင်းမှသာ ကုသိုလ်၊ ပညာ၊ ဥစ္စာကောင်းကျိုး အဖြာဖြာကို ဆောင်ရွက်နိုင်မှာ။ ရွှေပုံ၊ငွေပုံပေါ်မှာ ထိုင်၊ ပညာတတ်ကြီးတစ်ယောက်ဖြစ်ပြီး ကုသိုလ် ကောင်းမှုတွေ တောင်လုံပုံနေပါစေ အိပ်ယာထ ဘုန်းဘုန်းလဲပြီး ကျန်းမာရေးမကောင်းခဲ့ရင် မဟန်သေးပါ။

ပညာ။ ။ “ပညာပြည့်ဝ၊ နှလုံးလှသော်၊ ကိစ္စကြီးငယ်၊ ဆောက်သဖွယ်လျှင်၊ ကျဉ်းကျယ် ထွင်းဖောက်၊ ဖြတ်တောက်လိုရာ၊ ပြီးနိုင်စွာ၏”။ ပညာရည်ဟူသည် စာပေကျန်းဂန်တတ်မြောက်ခြင်း၊ နှုတ်မှု၊လက်မှု၊စက်မှုပညာ တတ်မြောက်ခြင်းကို ဆိုလို သည်။ နှလုံးရည်ဟူသည် ရိုးသားတည်ကြည်ခြင်း၊ ကိုယ့်အကျိုး၊ သူ့အကျိုး၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မှန်ရာကို ပြုပုံ၊ ပြောပုံ၊ ကြံပုံတဲ့ သတ္တိရှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ လက်ရုံးရည် ဟူသည် ကျန်းမာခြင်း၊ ဓားခုတ်၊ လှံထိုး၊ အမြောက်ပစ်၊ သေနတ်ပစ်ကျွမ်းကျင်ခြင်းဟု အမျိုးသားပညာဝန် ဦးဖိုးကျားက ဆိုသည်။ သင်ကြားရေး၊ လေ့ကျင့်ရေး၊

ပညာရေးတွေဟာ ကျောင်းခန်းထဲမှာသာ ပိတ်ဆို့ထား တာတို့ ဘဝဖြစ်ရပ်နဲ့ ကင်းကွာတာတို့ဖြစ်နေရင် တန်ဘိုးမရှိ။ ပညာသင်ကြားခြင်းရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ဟာ ရာထူးရဘို့ မဟုတ်ပါ။ အမှားအမှန်ကို ယထာဘူတ ကျကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်ဘို့၊ တရားမျှတမှုနဲ့ မတရားမှုကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ဘို့ ဒါပါပဲ. . ။ ပညာရေးဟူသည် လွတ်လွတ်လပ်လပ် တွေးတွေးတောတောနဲ့ ဆုံးဖြတ် နိုင်စွမ်းရှိရမည်။ ဤအချက်ကို Academy Freedom- ခေါ်သည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံလွတ်ရေး ဗိသုကာကြီးက ပြောဘူးသည်။

တန်ခိုး။ ။ တန်ခိုးဟူသည် စိတ်ဓာတ်ကို

တည်ကြည်ရင့်ကျက်အားကောင်းစေတဲ့ ‘သမာဓိ’ ကို ဆိုတာပါ။ စိတ်ဓာတ်ရင့်ကျက်အားရှိမှ အမှာအမှန်ကို ယထာဘူတကျကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်မှာပါ။ စိတ်ဓာတ်ရင့် ကျက်အောင်လုပ်တဲ့နည်းကတော့ စိတ်ကို အစာကျွေး ခြင်းပါဘဲ။ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုဘဲ နေ့စဉ် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်မက အစာကျွေးနေကြတာပါ။ စိတ်ကို အစာ ကျွေးဖို့ မေ့မေ့နေတတ်ကြတယ်။ လူမှာ ကိုယ်နဲ့ စိတ်က နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် တည်ရှိနေကြတော့ “**စိတ် ထောင်းတော့ ကိုယ်ကျေ၊ စိတ်ပျိုတော့ ကိုယ်နု**” ဆိုတာကို မေ့မေ့နေတတ်ကြတာများတယ်။ ကိုယ်နု သွားအောင်၊ စိတ်ကိုပျိုအောင် အစာကျွေးကျွေးပေး ရတယ်။ စိတ်ပျိုသွားအောင် အစာကျွေးခြင်းကား သမာဓိလုပ်ငန်း ထူထောင်ခြင်းတည်း။ အခြား နောက်ဆုံးပေါ် ပဋိဇီဝဆေးတို့ဖြင့် အစားထိုးကုသလို့ မရပါ။

ကိုင်း ဒါဖြင့်ကောင်းပြီ၊ လူတစ်ဦးတစ်ယောက် ဟာ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုသော်လည်း ရရမည်။ ဒါမှမဟုတ် - ဥစ္စာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊

သမာဓိထူထောင်မှုသော်လည်း ရရမယ်။ ဒီငါးမျိုးလုံး အကုန်ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခုဖြစ်စေ ဘာမှမရလိုက်ဘူးဆိုရင် အဲဒီနေ့ရက်ဟာ ဝမ်းနည်းစရာအကောင်းဆုံး ဆုံးရှုံး နစ်နာတဲ့ နေ့ရက်ပါဘဲ။ ဘာကြောင့် လူတိုင်းကို ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ အပြုခိုင်းနေရသလဲဆိုရင် ကုသိုလ်ကံကောင်းလွန်းလို့ လူဖြစ်လာရပေမဲ့ လောက မှာရှိတဲ့ အရာဝတ္ထုမှန်သမျှ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့အားလုံး ဟာ အနိစ္စသဘောနှင့် အမြဲပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်နေ ကြတာ။ ဒါ့ကြောင့် သင်္ခါရနယ်ပယ်က အမြဲပြုပြင် ဖန်တီးပြီး လုပ်ယူနေကြရတာ။ နေ့စဉ်ပစ္စည်းဝတ္ထုကို သုံးစွဲနေရင် ကုန်ကုန်သွားသလိုဘဲ၊ အသစ်အသစ်ဝယ် ပြီး အစားမထိုးရင် အဟောင်းပစ္စည်းတွေဟာ မကြာခင် ကုန်သွားမှာဘဲ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုတယ် ဆိုတာ- နေ့စဉ် ထမင်းစားသလိုဘဲ တစ်နေ့ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်စား၊ စားတိုင်းစားတိုင်း ကုန်သွားသလို ကုသိုလ် ကောင်းမှုတွေကလည်း နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း စားသုံးပစ် နေကြတာ။ ကုသိုလ်အသစ်ထပ်ပြီး မပြုဘူးဆိုရင် ကုသိုလ်အဟောင်းတွေက ကုန်ကုန်သွားမှာပေါ့။ ဝိသာခါ၏ ယောက္ခမ သူဌေးကြီး ရွှေခွက်နဲ့ ထမင်း စားနေစဉ် အိမ်ရှေ့မှာ ဆွမ်းခံကိုယ်တော်ရောက်လာ တော့ သူဌေးကြီးက ဆွမ်းမလောင်းချင်တာနဲ့ မမြင် ချင်ယောင် ဟန်ဆောင်နေတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဝိသာခါက ဆွမ်းခံကိုယ်တော်ကို “အတိစ္ဆထ ဘန္တေ မယံ သဿုရော ပေါရာဏကံယေဝ ခါဒတိ - ကန်တော့ပါသေး၏အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့ ယောက္ခမကြီးဟာ အဟောင်းကိုသာ စားသုံးနေ ပါတယ်ဘုရား”လို့ လျှောက်လိုက်တယ်။ ဝိသာခါ ဆိုလိုတာက အသစ်အသစ် ကုသိုလ်ကို မပြုလုပ်ဘဲ ရှေးရှေးကုသိုလ်ကံအဟောင်းကိုသာ စားသုံးနေပါ တယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဒါကြောင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို အသစ် အသစ် ထပ်မပြုရင် ကုသိုလ်အဟောင်းတွေက မကြာခင် ကုန်သွားတော့မှာ။ ဒါဆိုရင် ဒီဘဝ၊ နောက် ဘဝ ကုသိုလ်အသစ်မရှိတဲ့အတွက် ရောက်တဲ့ဘဝ တွေမှာ မလှမပနေရမှာ သေချာတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ကုသိုလ်အသစ်တွေ ဘာကြောင့် ထပ်ပြုရသလဲဆိုတာ သဘောပေါက်လောက်ပါပြီနော်။ ကုသိုလ်အသစ်တွေ ထပ်ပြုမှ အဟောင်းစားသက်သက် မဖြစ်မှာ။ အဟောင်းစား မဖြစ်မှ အကောင်းစားနေရမှာ။

အို. . ဘုရားဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်ဘုရား၊ တပည့်တော်များ ဆရာတော်၏ အဓိပ္ပါယ်ရှိရှိ ဘဝ နေနည်းလေးကို သဘောကျ နှစ်ခြိုက်ပါ၏ဘုရား၊ ဒီကုသိုလ်၊ ဥစ္စာစတဲ့ (၅) မျိုး၊ တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေ၊ ငါး မျိုးစလုံးဖြစ်စေ၊ နေ့စဉ်ရရှိနိုင်မယ်၊ အကျိုးအမြတ် ထွက်နိုင်မယ်ဆိုရင် ဒီလိုလူဟာ လောကမှာ အနေ လည်းလှ၊ အသေလည်းလှ စိတ်ချရပြီးတော့ ဒီဘဝ၊ နောက်နောင်ဘဝ အိပ်မက်လှလှကြီးတွေ မက်နိုင်မှာ သေချာပါ၏ ဘုရား။

(၁) နှစ်ပြည့် ဘဝအိပ်မက်ဆရာတော်သို့ တမ်းခြင်း ဤတွင် နိဗ္ဗိတံ။

ဓမ္မာဒါသ မင်းကွန်းကိုပညာ
ဗန်းမော်တိုက်၊ မန္တလေး။

သတိနှင့် ပညာ

တက္ကသိုလ်သောတုဇန (မဟာဓမ္မာစရိယ)

သတိလက်ျာ၊	ပညာလက်ဝဲ၊
ယှဉ်အမြဲနှင့်၊	သဟဲမဟာ၊
မိတ်ကြီးစွာသို့၊	လူမှာများထု၊
ကျေးဇူးပြုသည်၊	ဗဟုကာရ၊
ဓမ္မမည်ငြား၊	ဤနှစ်ပါးကို၊
ငါ့သားသက်နှင့်၊	လွန်မကင်းနှင့်။

(မဃဒေဝ၊ ပိုဒ်ရေး- ၂၀၇)

သတိကို လက်ယာဘက်၊ ပညာကို လက်ဝဲဘက်၌ ထားကာ အမြဲယှဉ်စေရမည်။ ဤနှစ်ပါးသည် ကြီးကျယ်စွာသော မိတ်ဆွေနှစ်ယောက်နှင့်တူသည်။ ဤနှစ်ပါးသည် လူများအား ထုနှင့်ထယ်နှင့် ကျေးဇူးပြုနေကြသည့် တရားနှစ်ပါးဖြစ်သည်။ သို့အတွက် ယင်းနှစ်ပါးကို အရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်က ဗဟုကာရတရားနှစ်ပါးဟု (ဒီ၊ ၃၊ ဒသုတ္တရသုတ်၌) ဟောတော်မူသည်။ ဤဗဟုကာရမည်သော တရားနှစ်ပါးကို အသက်နှင့်၍ ချစ်ရပါသော ငါ့သား၊ မလွန်စေပါနှင့်၊ မကင်းစေပါနှင့်။

အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၌ အစုံအစုံ ဒွန်တွဲ၍ ဟောတော်မူထားသော တရားများရှိပေသည်။ ကာယပဿဒ္ဓိ+ စိတ္တပဿဒ္ဓိ၊ ကာယလဟုတာ + စိတ္တလဟုတာ-စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ထိုတွင် သတိနှင့် သမ္မုဗ္ဗေ နှစ်ပါးလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ယင်းနှစ်ပါး

တို့သည် ဒွန်တွဲဖြစ်လျက် ကျေးဇူးပြုတတ်သော တရားများ ဖြစ်ကြပေသည်။ ထိုတရားနှစ်ပါး အတူတွဲလျက် ဖြစ်ပုံကို ပိဋကတ်စာပေတို့၌ “သတိ+သမ္မုဗ္ဗေဇန” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သတိ+သမ္မုဗ္ဗေဇန” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သမ္မုဗ္ဗေဇန+သတိမာ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “သတိမတော+ နိသမ္မကာရိဇနာ” ဟူ၍လည်းကောင်း၊ “ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ” ဟူ၍လည်းကောင်း အသွင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဟောတော်မူထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ပိဋကတ်စာပေတို့၌ သတိနှင့် ပညာကို အတူတွဲလျက် ဟောတော်မူထားခြင်းသည် ထူးခြားချက်တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ သတိက အောက်မေ့မှု၊ အမှတ်ရမှု ဖြစ်၍ ပညာက သိမှုဖြစ်ရာ အောက်မေ့မှု (အမှတ်ရမှု) နှင့်သိမှုသည် အတူတွဲ၍ဖြစ်သင့်သော၊ အတူတွဲ၍ဖြစ်လေ့ရှိသော တရားနှစ်ပါးဟု သိရလေသည်။

သတိနှင့်ပညာ ဒွန်တွဲလျက် လူသားတို့အား ကျေးဇူးပြုပုံကို နေရာဌာနများစွာတွင် တွေ့ရပါသည်။

- ၁။ လောကီစီးပွားလုပ်ဆောင်ရာဌာန။
- ၂။ သွားမှုလာမှုစသော ကိစ္စများ ဆောင်လုပ်ရာဌာန။
- ၃။ ပိဋကတ်တော်များကို ဆောင်ထားရာဌာန။
- ၄။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ရှုပါရုံစသည်ကို မြင်ရာ စသည်ဌာန။
- ၅။ ဘုရားရှင်၏ ပဋိသန္ဓေနေမှုစသော ဌာန။
- ၆။ ဒါနသီလစသော ကုသိုလ်ပြုရာဌာန။
- ၇။ သမထဘာဝနာပွားများရာဌာန။
- ၈။ ဝိပဿနာပွားများရာဌာန။
- ၉။ ရှေးဘဝကို ပြန်လည်အောက်မေ့ရာဌာန။

လောကီစီးပွားလုပ်ဆောင်ရာဌာန

ဓမ္မပဒ၊ ကုမ္မဇယောသကဝတ္ထု၌ စည်းစိမ် ချမ်းသာ၊ အခြံအရံ၊ အစိုးရခြင်း၊ ကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်းစသော အကျိုးတရားများကို ရစေနိုင် သော တရားများကိုဟောတော်မူထားရာတွင် သတိနှင့် ပညာလည်း ပါဝင်ပေသည်။ ကုမ္မဇယောသကသည် မိဘအမွေဥစ္စာများ များစွာကျန်ရစ်ခဲ့ရာ ထိုအမွေဥစ္စာ များကို သတိသမ္ပဇဉ်ကင်းမဲ့စွာ အဆောတလျင် ထုတ်ယူ မသုံးစွဲပေ။ မိမိမှာ ပတ်ဝန်းကျင်လူများအဖို့ လူစိမ်းတစ်ယောက်လို ဖြစ်နေရကား မယုံသင်္ကာ ဖြစ်ကာ ဘုရင့်ထံသွားရောက် သံတော်ဦးလိုက်ပါက ဖမ်းဆီးအရေးယူခံရနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်းရဲသား အယောင်ဆောင်ကာ ဆင်းဆင်းရဲရဲ အသက်မွေး နေထိုင်သည်။ နောင်အခါ ဘုရင်ဟူသော အမှီသဟဲ ရှိမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲလေသည်။ တစ်စုံတစ်ရာ အနှောင့် အယှက်မရှိပေ။ သူဌေးရာထူးဖြင့် အချီးမြှောက် ခံရသည်။

**သွားမှုလာမှုစသော ကိစ္စများ
လုပ်ဆောင်ရာဌာန**

လူတို့သည် နံနက်အိပ်ရာနိုးသည်မှ ညအိပ်ရာ ဝင်ချိန်အထိ သွားလာလှုပ်ရှားနေကြလေသည်။ စားမှု သောက်မှုစသောကိစ္စများကိုလည်း ပြုမူနေကြပေ သည်။ ရောင်းမှုဝယ်မှုစသော စီးပွားရေးကိစ္စများကို လည်း ဆောင်ရွက်နေကြပေသည်။ အခြားလုပ်ငန်း ဆောင်တာအဝဝကိုလည်း လုပ်ဆောင်နေကြ သည်သာ ဖြစ်လေသည်။

ယင်းကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ကြရာ၌ များသော အားဖြင့် သတိသမ္ပဇဉ် လွတ်ကင်းနေတတ်ကြ

ပေသည်။ သွားနေသောအခါ၌ ယင်းသွားမှု ကုရိယာ ပုထိုး၌ စိတ်ကပ်မထားဘဲ အခြားအာရုံတစ်ပါးသို့ စိတ် ပျံ့လွင့်လျက်ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာကို ကြံစည်စိတ်ကူး လျက်ဖြစ်စေ သွားလာနေတတ်ကြသည်။ စားသောက် ရာ၌လည်း မိမိစားနေဆဲ ထမင်းပွဲတွင် စိတ်စိုက် မထားဘဲ ဟိုဟိုဒီဒီ ကြံစည်တွေးတောငေးမောလျက် စားနေတတ်ကြပေသည်။ အလုပ်တစ်ခု လုပ်ကိုင်ရာ၌ လည်း ထို့အတူပင် မိမိလုပ်နေဆဲအလုပ်၌ စိတ်စိုက် မထားဘဲ စိတ်ပျံ့လွင့်လျက် လုပ်နေတတ်ကြပေသည်။

ယင်းသို့ သတိသမ္ပဇဉ်လွတ်ကင်းခြင်း၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများကား သွားလာရာ၌ သတိသမ္ပဇဉ် လွတ်ကင်းမှုကြောင့် ခြေချွတ်ချော် တိမ်းလဲခြင်း၊ ယာဉ်ရထားအတိုက်ခံရခြင်း စသည်တို့ ဖြစ်၍ အသက်သော်လည်း သေဆုံးတတ်သည်။ အသက်မသေသော်လည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်း၊ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ကျိုးပဲ့ပျက်စီးခြင်း စသည်ဖြစ်တတ် လေသည်။ စားသောက်ရာ၌ သတိသမ္ပဇဉ် လွတ်ကင်း မှုကြောင့် မစားသင့်သည့်အစာကို စားမိတတ်ခြင်း၊ အလွန်အကျွံစားမိတတ်ခြင်းဖြစ်တတ်၍ အနာရောဂါ များခြင်း၊ အသက်သေဆုံးခြင်းစသည် ဖြစ်တတ် လေသည်။ အရောင်းအဝယ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၌ သတိသမ္ပဇဉ်လွတ်ကင်းမှုကြောင့် စာရင်းအင်း မှား ယွင်းခြင်း၊ ငွေကြေးလွဲမှားခြင်းစသည် ဖြစ်တတ်၍ စီးပွားဆုတ်ယုတ် တတ်လေသည်။

စင်စစ်ဘုရားရှင်ကမူ သွားမှုလာမှု၊ စားမှု သောက်မှု၊ ရှေ့နောက်ကြည့်ရှုမှုမှစ၍ နောက်ဆုံး ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်မှု ကိစ္စ၌ပင် သတိသမ္ပဇဉ် ရှိရ မည်ဟု သမ္မဇညအခန်းများ၌ ဟောတော်မူပါသည်။

ပိဋကတ်တော်များကို ဆောင်ရာဌာန

မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောတော်မူသော တရားတော်များသည် ပိဋကတ်အားဖြင့် သုံးပုံ၊ နိကာယ်အားဖြင့် ငါးရပ်၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့် ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိလေသည်။ ထိုတရားတော်များ မပျောက်ကွယ်ရေး၌ သတိနှင့်ပညာသည် တာဝန်နှစ်မျိုးခွဲဝေကာ ကိုယ့်တာဝန်ကျရာဌာန၌ ဦးဆောင်လုပ်ကိုင်၍ သူတစ်ပါးဌာန၌ကား နောက်လိုက်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည်။

တာဝန်နှစ်မျိုးမှာ ပါဠိတော်များကို နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ထားခြင်းတာဝန်နှင့် ထိုပါဠိတော်များ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထိုးထွင်းသိခြင်းတာဝန်ပင်ဖြစ်၏။ ပါဠိတော်များကို မမေ့အောင် နှုတ်တက်အာဂုံဆောင်ထားခြင်းတာဝန်၌ သတိကရှေ့ဆောင်၍ ပညာကနောက်လိုက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုပါဠိတော်များ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထိုးထွင်းသိခြင်းတာဝန်၌ကား ပညာကရှေ့ဆောင်၍ သတိကနောက်လိုက်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ပေသည်။

(သီလက္ခန်အဋ္ဌကထာ၊ စာ-၃၀)

ရဟန္တာများ ရူပါရုံစသည်မြင်ရာဌာန

သာမန်လူတို့သည် ရူပါရုံတစ်ခုခုကို မြင်သောအခါ ကုဋ္ဌာရုံဖြစ်က ဝမ်းသာကြ၏။ ထိုအခါ အဘိဇ္ဈာ(လောဘ) ဖြစ်၏။ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်က ဝမ်းနည်းကြ၏။ စိတ်နှလုံးမသာမယဖြစ်ကြ၏။ ထိုအခါ ဒေါမနဿဖြစ်ကြ၏။ အလယ်အလတ်မဇ္ဈတ္တာရုံဖြစ်က အညာဏုပေက္ခာခေါ် မောဟဖြစ်ကြ၏။ ကျန်အာရုံများ ထင်လာရာ၌လည်း ထို့အတူပင်ဖြစ်၏။

ရဟန္တာအရှင်မြတ်များမူကား ထိုကဲ့သို့ မဟုတ်ချေ။ အရှင်မြတ်များသည် ရူပါရုံတစ်ခုခုကို မြင်သောအခါ ကုဋ္ဌာရုံဖြစ်၍လည်း ဝမ်းမသာကြတော့။ အနိဋ္ဌာရုံဖြစ်၍လည်း စိတ်နှလုံးမသာမယ မဖြစ်ကြတော့ (ဝမ်းမနည်းကြတော့)။ ဝမ်းသာမှု ဝမ်းနည်းမှု မဖြစ်ကြတော့ဘဲ သတိသမ္ပဇင်လက်ကိုင်ထားလျက် ဆဠေဂုံပေက္ခာဖြင့် လျစ်လျူရှုလျက်သာ နေတော်မူကြသည်။

ဆဠေဂုံပေက္ခာဟူသည် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိလေသာကင်းစင်၍ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သဘောကိုမစွန့်ဘဲ လျစ်လျူရှုတတ်သော ဥပေက္ခာပင် ဖြစ်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် တကြမဇ္ဈတ္တတာ (ယှဉ်ဘက်တရားတို့၌လျစ်လျူရှုသည့်) စေတသိက်ပင် ဖြစ်၏။

ဘုရားရှင်၏ ပဋိသန္ဓေနေမှုစသော ဌာန

ဘုရားအလောင်းတော်သည် တုသိတာနတ်ပြည်မှစုတေ၍ မယ်တော်မာယာ၏ ဝမ်းကြာတိုက်၌ သတိသမ္ပဇင်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေတော်မူ၏။ သတိသမ္ပဇင်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေနေသည်ဆိုရာ၌ သတိကို ကောင်းစွာထင်ရှားစေလျက် ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားသိကာ နေခြင်းကို ဆိုလို၏။ ဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားဆိုရာ၌လည်း ရှေးအဖို့၌ ကြည့်ခြင်းကြီးငါးပါးတို့ကို သိသောဉာဏ်၊ “ယခုအခါ၌ ငါစုတေရတော့မည်” ဟု စုတေကို ပိုင်းခြားသော ဉာဏ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ နောက်အဖို့၌ “ဤနန်းတော်၌ ငါပဋိသန္ဓေနေ၏” ဟု ပဋိသန္ဓေကို ပိုင်းခြားသောဉာဏ်ဖြင့်လည်းကောင်း သိ၍ နေခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ထိုနည်းအတူ ဘုရားရှင်သည် ဖွားမြင်ရာ အခါ၊ ကျိန်းစက်ရာအခါ၊ ဝေဒနာသည်းခံရာအခါ၊ အာယုသင်္ခါရလွတ်ရာအခါတို့၌လည်း သတိသမ္ပဇင် လက်ကိုင်ထားသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဒါနပြုသီလစောင့်ထိန်းရာဌာန

လူတို့သည် ကောက်ပဲသီးနှံအဆင်ပြေသော အခါ၌ဖြစ်စေ၊ အလုပ်အကိုင် အရောင်းအဝယ် အဆင်ပြေသောအခါ၌ဖြစ်စေ ဒါနပြုချင်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်တတ်ကြသည်။ ထိုသို့ ဒါနပြုချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ သတိတရားက အမှတ်ရအောင် လှုံ့ဆော်ပေးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သီလဆောက် တည်ကြခြင်းမှာလည်း သတိကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ သတိသာမရှိပါက ထိုကောင်းမှုအာရုံများကို အမှတ် ရမိမည် မထင်ပေ။

သတိကအမှတ်ရစေ၍ ဒါနပြု၊ သီလဆောက် တည်သောအခါ ပညာက အကျိုးပေးဖွံ့ဖြိုးအောင် အားထုတ် ပေး၏။ ဒါနပြုလျှင်လည်း အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်၍ လှူဒါန်း၏။ လှူဖွယ်ဝတ္ထုကိုလည်း မြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်အောင် ပြင်ဆင်လှူဒါန်း၏။ စိတ်ထား တတ်အောင်လည်း ပြုပြင်ပေး၏။ “ဤကုသိုလ်ကား ဖြစ်လေရာဘဝဝယ် ပစ္စည်းဥစ္စာပေးများခြင်း၊ ရုပ်ရည် အဆင်းလှပခြင်း၊ အမျိုးမြတ်ခြင်းစသော အကျိုးကို ပေးတတ်၏” ဟု ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို သိမြင်၏။

သီလဆောက်တည်ကျင့်သုံးသောအခါ၌ လည်း “အိမ်နီးချင်းရိုသေရုံ ရုံးတက်” စကားလို အများ မြင်ကောင်းရုံ အကဲ့ရဲ့လွတ်ရုံ ဆောက်တည် ကျင့်သုံး ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ အကျိုးပေးဖွံ့ဖြိုးစေရန် စနစ်တကျ

ဆောက်တည်ကျင့်သုံး၏။ “ဤသီလကုသိုလ်ကား သုဂတိဘဝသို့ ရောက်စေတတ်သော ကုသိုလ်တည်း” ဟု ကံ၊ ကံ၏ အကျိုးပေးကိုလည်း သိမြင်သည်။

သမထဘာဝနာပွားများရာဌာန

ပထဝီကသိုဏ်းစသော သမထဘာဝနာ ပွားများ၍ တတိယဈာန်ရောက်သောအခါ၌လည်း သတိနှင့် ပညာအတူတွဲလျက် အလုပ်လုပ်သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဘုရားရှင်သည် အောက်ပထမဈာန် ဒုတိယဈာန်တို့ကို ဟောတော်မူစဉ်က ထိုဈာန်တို့၌ သတိသမ္ပဇင်နှစ်ပါးစလုံး ပါရှိသော်လည်း တရားကိုယ် ထုတ်ဖော်မဟောကြားခဲ့ပေ။ တတိယဈာန် ရောက်မှ သာလျှင် “ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော စ သမ္ပဇာနော” ဟု တရားကိုယ် ထုတ်ဖော်၍ ဟောကြား တော်မူခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဟောတော်မူခြင်းမှာ တတိယဈာန်၌ရှိသော ထိုနှစ်ပါးတို့၏ အလုပ် သုံးမျိုးလုပ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

- (၁) စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း။
- (၂) ပီတိဘေးရန်မှ ကာကွယ်ပေးခြင်း။
- (၃) တတိယဈာန်သုခ၌ မတပ်မက်စေခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

သတိသမ္ပဇင်တို့သည် ရှေးပထမဈာန် ဒုတိယ ဈာန်တို့၌ ရှိပါ၏။ သို့သော် ထိုဈာန်နှစ်ပါးတို့၏ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့် စိတ်ကို သတိ သမ္ပဇင်ဖြင့် အထူးကြောင့်ကြစိုက်၍ စောင့်ရှောက် ပေးစရာမလိုပေ။ တတိယဈာန်၌ကား ရုန့်ရင်းကြမ်း တမ်းသော ပီတိဟူသော ဈာန်အင်္ဂါကို ပယ်ထားသဖြင့်

စိတ်သည် လွန်စွာနုညံ့ သိမ်မွေ့နေရကား သတိ သမ္မုဇ်ဖြင့် အထူးကြောင့်ကြစိုက်၍ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေးရ၏။ သင်တုန်းစားသွားအနီး၌ သွားသော သူသည် သတိသမ္မုဇ်အထူးစိုက်၍ သွားရသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် နို့စို့အရွယ် နွားကလေးသည် မိခင် နွားမကြီးမှ ဘေးဖယ်ထားပါသော်လည်း မစောင့် မရှောက်ခဲ့လျှင် မိခင်နွားမကြီးသို့ တစ်ဖန် ပြန်ကပ် တတ်၏။ ထို့အတူ ဤတတိယဈာန်သုခသည်လည်း ဘာဝနာ၏အစွမ်းဖြင့် ပီတိကိုပယ်ခွာထား၍ ပီတိ ဝေးကွာနေသော်လည်း စိတ်မချရသေးပေ။ သတိ သမ္မုဇ်ဖြင့် မစောင့်ရှောက်ပါက ပီတိနှင့် ပြန်လည် ပူးပေါင်းသွားနိုင်၏။ သတိသမ္မုဇ်သည် သုခနှင့် ပီတိ ပြန်လည်မပူးပေါင်းနိုင်ရန် စောင့်ရှောက်ပေးကြ လေသည်။

ထို့ပြင် လောကီသုခအမျိုးမျိုးထဲတွင် တတိယ ဈာန်သုခသည် အသာလွန်ဆုံး အချို့မြန်ဆုံးဖြစ်၏။ ထိုတတိယ ဈာန်သုခထက် သာလွန်ချို့မြန်သော သုခ ဟူသည် မရှိတော့ပေ။ သတ္တဝါတို့သည်လည်း ထိုတတိယဈာန်သုခ၌ လွန်စွာတပ်မက်ကြကုန်၏။ သို့သော် တတိယဈာန်ရသူမှာကား ထိုသုခ၌ မတပ် မက်တော့ပေ။ ဤသို့ မတပ်မက်ရတော့ခြင်းမှာ သတိသမ္မုဇ်၏ အစွမ်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အခြား အကြောင်းကြောင့် မဟုတ်ပေ။ ဤသို့လျှင် သတိနှင့် သမ္မုဇ်သည် တတိယဈာန်ရရှိသူ တတိယဈာန်သုခ၌ မတပ်မက်စေရန် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပေး လေသည်။ (အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ။စာ-- ၂၁၉)

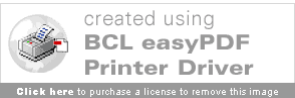
ဝိပဿနာဘာဝနာပွားများရာဌာန

ဝိပဿနာအလုပ်အားထုတ်ရာ၌ အဓိက လိုအပ်သော တရားများတွင် “သတိနှင့် ပညာ”လည်း ပါဝင်ပေသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့သည် ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ်ရာ၌ အဓိကကဏ္ဍမှ ပါဝင်လုပ်ဆောင် နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ထိုနှစ်ပါးတို့သည် ဝိပဿနာအားထုတ်ကြသော ဣန္ဒြေနံ့သူ၊ ဣန္ဒြေ အလယ်အလတ်ရှိသူ၊ ဣန္ဒြေထက်သူယောဂီတို့အား လွန်စွာကျေးဇူးပြုလျက်ရှိပေသည်။

ထိုယောဂီတို့ ဝိပဿနာအလုပ် အားထုတ် နေခိုက်တွင် စိတ်တွန့်ဆုတ်သည့်အခါ၊ စိတ်ပျံ့လွင့် သည့်အခါတို့၌ ထိုနှစ်ပါးတို့သည် ဆန့်ကျင်ဘက် ဘေးရန်တို့ကိုလည်း ဖျက်ဆီးပေးတတ်ကုန်၏။ ဘာဝနာကိုလည်း တိုးပွားစေတတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဘုရားရှင်က ဝိပဿနာအလုပ်ခွင်၌ အရေးပါသည့် ကာရက(အလုပ်သမား)မဂ္ဂင်များကို ဟောကြားတော် မူရာတွင် “ အာတာပီ သမ္ပဇာနော သတိမာ” ဟူ၍ သတိနှင့် ပညာကို တရားကိုယ်ထုတ်ဖော်၍ ဟောတော်မူထားပေသည်။

ထိုသုံးပါးတို့အနက် သတိနှင့်ပညာ အတူတွဲ လျက် အလုပ်လုပ်ပုံမှာ ဝိပဿနာရှုရာ၌ သတိက အရှုခံအာရုံကို သိမ်းဆည်းပေး၏။ ပညာက သတိ သိမ်းဆည်းပေးသည့် အာရုံကို ရှု၏။(သတိယာ အာရမ္မဏံ ပရိဂ္ဂဟေတွာ ပညာယ အနုပဿတိ) (ဒီ။ဋ္ဌ။ ၂။စာ--၃၄၉)

ဥပမာ---နှာသီးဖျား၌ စိတ်စိုက်လျက် ဝင်လေ ထွက်လေအာရုံကို ရှုမှတ်နေရာ၌ သတိက ထိုအာရုံကို အမှတ်ရနေ၏။ ပျောက်မသွားအောင် စောင့်ရှောက်

ပေး၏။ သတိက စောင့်ရှောက်ပေး၍ မပျောက်မပျက် ထင်ရှား ရှိနေသော ထိုအာရုံ၌ ပညာက ကပ်၍ ရှု၏။ “ဤကား ဝင်လေ၊ ဤကား ထွက်လေ” ဟု ပိုင်းခြား၍ ပိုင်းခြား၍ သိသိနေ၏။ စိတ်ယုံလွင့်နေသော အခါ၌ဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ရာကို ကြံစည်စိတ်ကူးနေ သောအခါ၌ဖြစ်စေ ဝင်လေ ထွက်လေအာရုံ ထင်ရှား ရှိနေသော်လည်း သတိကင်းကွာ (သတိလွတ်) နေသဖြင့် ပညာက မသိနိုင်တော့ပေ။ အရှုခံ အာရုံမှာ ပျောက်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေတတ်လေသည်။

ရှေးဘဝကို ပြန်လည်အောက်မေ့ရာဌာန

ရှေးရှေးဘဝတို့၌ မိမိစိတ်ဖြင့် တွေ့ဖူး၊ ကြုံဖူး၊ အာရုံပြုအပ်ဖူးသော မိမိခန္ဓာကိုယ်၊ သူတစ်ပါး ခန္ဓာ ကိုယ်၊ ထိုခန္ဓာကိုယ်နှင့် ဆက်စပ်နေသော အမျိုး အနွယ်၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံပြီးလျှင် ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့၏ နိဗ္ဗာန်၊ ဤအလုံးစုံသည် စိတ်ဖြင့် စွဲမှီအပ်၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့အပ်၊ အာရုံပြုအပ်ဖူးသောကြောင့် “ပုဗ္ဗနိဝါသ” မည်၏။ ထိုအလုံးစုံကို ပြန်လည်အောက် မေ့နိုင်သော သတိနှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်သည် “ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်” မည်၏။

ရှေးဘဝကို ပြန်လည်အောက်မေ့ရာဌာန၌ သတိနှင့်ပညာအတူတွဲလျက် အလုပ်လုပ်ပုံမှာ ပုဗ္ဗနိဝါသာနုဿတိ အဘိညာဉ်ကို ရသည်ဖြစ်၍ ရှေးဘဝတို့ကို ပြန်လည်အမှတ်ရသိလိုသူသည် ရှေးဦးစွာ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားရ၏။ ယင်းဈာန်ကို ဝင်စားပြီးမှ မိမိစိတ်ကို ထိုအဘိညာဉ်အလို့ငှါ ညွတ်ပေးရ၏။ ထိုသို့ညွတ်ပေးလိုက်သောအခါ သတိဖြင့် လွန်ခဲ့သည့် အခြားမဲ့ဘဝမှစ၍ နှစ်ဘဝ၊

သုံးဘဝ၊ ငါးဘဝ၊ ဆယ်ဘဝ၊ ဘဝအရာ၊ ဘဝအထောင်၊ ဘဝအသိန်း၊ ဘဝကုဋေစသည်တို့ကို အမှတ်ရ၏။ သတိဖြင့် ပြန်လည်အမှတ်ရစေသော ဘဝတို့တွင် “မည်သည့်ဘဝတုန်းက မင်းမျိုး၌ဖြစ်ခဲ့သည်၊ အမည် ကား မည်သူဖြစ်သည်၊ အသက်ကား မည်မျှရှည် ခဲ့သည်” စသည်ဖြင့် ဉာဏ်က ပိုင်းခြားသိသည်။ (ဝိသုဒ္ဓိ၊ ၂။ ၈၁--၄၂) (ဝိဋ္ဌ၊ ၁။ ၁၂၈)

တင်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သတိနှင့်ပညာသည် စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရေးကိစ္စတိုင်အောင် လွန်စွာအရေး ပါသည့် တရားနှစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။ သို့ပါ၍ ကျေးဇူးရှင် မန်လည်ဆရာတော် ဘုရားကြီးအမိန့်ရှိသလို သတိကို လက်ယာဘက်၊ ပညာကို လက်ဝဲဘက်တွင် အမြဲထား သင့်ကြပေသည်။ ယင်းသို့ ထားကြပါလျှင် ဘဝတွင် အောင်မြင်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။

တက္ကသိုလ်သောတုဇန (မဟာဓမ္မာစရိယ)

အောင်မြင်ရေးတရား

အက္ခောဓေန ဇိနေ ကောဓံ၊
 အသာဓုံ သာဓုနာ ဇိနေ။
 ဇိနေ ကဒရိယံ ဒါနေန၊
 သစ္စေနာလိကဝါဒိနံ။ (ဓမ္မပဒ၊ ၂၂၃)

အမျက်ထွက်တတ်သော
 ဒေါသကြီးသောသူကို အမျက်မထွက်ခြင်းဖြင့်
 (မေတ္တာဖြင့်) အောင်မြင်ရာ၏။
 သဘောထား မကောင်းသော သူကို
 သဘောကောင်းခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။
 နှမြောဝန်တိုသော သူကို
 ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။
 မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုတတ်သောသူကို
 မှန်ကန်သော စကားကို
 ပြောဆိုခြင်းဖြင့် အောင်ရာ၏။

Let one conquer

Overcome the angry by non-anger;
 overcome the wicked by goodness;
 overcome the miser by generosity;
 overcome the liar by truth.

ကောင်းစွာဆောင်ရွက်သူ

ကာယေန သံဝုတာ ဓီရာ၊
 အထော ဝါစာယ သံဝုတာ။
 မနသာ သံဝုတာ ဓီရာ၊
 တေ ဝေ သုပရိသံဝုတာ။ (ဓမ္မပဒ၊ ၂၃၄)

ပညာရှိတို့သည် ကိုယ်ဖြင့် ဝင်လာသော ဒုစရိုက်၊
 နှုတ်ဖြင့် ဝင်လာသော ဒုစရိုက်၊ စိတ်ဖြင့်
 ဝင်လာသော ဒုစရိုက်တို့ကို
 ပိတ်ပင်တားမြစ်ကြကုန်၏။ ထို ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ်
 သုံးပါးတို့ဖြင့် ကောင်းစွာစောင့်ရှောက်သော
 ပညာရှိတို့သည်သာလျှင် ကောင်းစွာ
 စောင့်ရှောက်သော သူတို့မည်ကုန်၏။

The sages

The wise are controlled
 in bodily action,
 controlled in speech
 and controlled in thought.
 they are truly well-controlled.

ဝသလသုတ် မြန်မာကဗျာ

အောင်ငြိမ်းချမ်း(မန်းတက္ကသိုလ်)

၁။ ပြည်သာဝတ္ထိ တိုင်းကြီးဥသျှောင်
 ဇေတဝန်ကျောင်း ရောက်မောင်းတစ်ထောင်
 သံဃာများနှင့် မြတ်ဖျားဖုန်းခေါင်
 ပျော်စံဆဲ မြိုက်ပွဲနိဗ္ဗာသောင်။

၂။ ဘာရဒ္ဒါဇ နာမမည်ခေါ်
 ဇာတိမာန်ကြွား ပုဏ္ဏားအကျော်
 တောင်းပန်ရေးကြောင့် ယုံမွှေးနှုတ်တော်
 ဝသလ မြွက်ဟ ချွေထုတ်ဖော်။

၃။ မျက်မာန်လွမ်းမိုး ရန်ငြိုးယုတ်မာ
 ကျေးဇူးမသိ ဒိဋ္ဌိတစ်ဖြာ
 ယုံအောင်လှည့်ပတ် လိမ်တတ်သူဟာ
 သူယုတ်ကြီး အပြီးမှတ်ကြရာ။

၄။ မညှာထောက်ထား သနားကင်းကွေ
 ရိုက်သတ်ထိုးနှက် ရက်စက်ပလေ
 သတ္တဝါအား စော်ကားတုံ့ချေ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်တွေ။

၅။ မြို့ရွာနိဂုံး ပျက်ပြုန်းလေအောင်
 ဓားပြဗိုလ်ကြီး မိုက်သီးအခေါင်
 မီးနှင့်မြိုက်လို့ တိုက်ခိုက်ပူလောင်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ကောင်။

၆။ သူတစ်ပါးတို့ ပိုင်ညားဥစ္စာ
 မြို့ရွာတောအုပ် သိုမြုပ်အသာ
 ခိုးလိုစိတ်ဖြင့် တိတ်တိတ်ယူကာ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်မာ။

၇။ သူ့ရွှေငွေများ ချေးငှားယူငင်
 ကြွေးတင်လေပြီး ရင်းနှီးအဝင်
 မပေးမဆပ် လှည့်ပတ်ဉာဏ်ဆင်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ပင်။

၈။ လမ်းကသူချောင်း ပုန်းအောင်းကပ်မြှောင်
 ခရီးသည်အား တွေ့ကြမရှောင်
 ဥစ္စာလုလို့ ထောင်းထုသေအောင်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ကောင်။

၉။ သက်သေတင်သွင်း မှုခင်းပြိုင်ဆိုင်
 ယုံကြည်လေငြား တရားအနိုင်
 မုသားသုံးလို့ အရှုံးသို့တိုင်
 သက်သေနှုတ် သူယုတ် ဗိုလ်မက္ကိုင်။

၁၀။ မိတ်ဆွေများ၏ မယားကြင်ယာ
 မျိုးဆွေရင်း၏ သက်နှင်းတစ်ဖြာ
 ကျူးလွန်ငြားလို့ ပြစ်မှားသူဟာ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်မာ။

၁၁။ အိုမင်းကုန်ကြ မိဘငြိုငြင်
 ကျွေးနိုင်သော်လည်း ရှောင်လဲတမင်
 မလုပ်ကျွေးလို့ မပေးနေလျှင်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ပင်

၁၂။ ယောက္ခမနှင့် အစ်မအစ်ကို
 ကျေးဇူးများဘိ ဘမိတို့ကို
 ပုတ်ခတ်ထုထောင်း ကြိမ်းမောင်းဆဲဆို
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ဗိုလ်။

၁၃။ လိမ္မာဖို့ရေး သူမေးလာသော်
 လျှို့ဝှက်သိုမြုပ် မှန်ထုတ်မဖော်
 ကျိုးမဲ့အမှား ဖြေကြားချွတ်ချော်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ခေါ်။

၁၄။ ဒုသီသူယုတ် ပြုလုပ်ကျင့်ကာ
 မသိစေငြား အများတကာ
 ဖုံးလွှမ်းပြုလို့ မိုက်မှုမိစ္ဆာ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်မာ။

၁၅။ သူ့အိမ်ကိုသွား သောက်စားရွှင်ရွှင်
 ကိုယ့်အိမ်လာဘိ မသိမမြင်
 ကျွေးမွေးလေပဲ ရှောင်လဲဉာဏ်ဆင်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ပင်။

၁၆။ ပုဏ္ဏားရဟန်း တောင်းရမ်းသူကို
 လှည့်ပတ်တုံငြား မုသားအပို
 အထင်လွဲလို့ ဆိုလဲသူဆို
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ဗိုလ်။

၁၇။ စားချိန်အတွင်း မှီတင်းရပ်လာ
 ရဟန်းပုဏ္ဏား မြင်ငြားမညာ
 ဆိုဆဲရေးလို့ မပေးနေကာ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်မာ။

၁၈။ ရွှေငွေဘောဂ လောဘနှိုးဆော်
 စည်းစိမ်လိုလား အကြွားအမော်
 ဂုဏ်ရှိပဲနှင့် လွန်ကဲဂုဏ်ဖော်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ခေါ်။

၁၉။ သူ့ကိုနှိမ်ချ မာနစွယ်ချန်
 ကိုယ့်ကိုမြှောက်စား ပလွှားအလွန်
 ကိုယ့်ဖိုယက်လို့ ကိုယ့်ဖက်ကိုယ်ညွှန်
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ကျွန်။

၂၀။ ချုပ်ချယ်စောင်းမြောင်း မကောင်းဝန်တို
 ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲ လွန်ကဲသကို
 မကြောက်မရွက် ရမက် ပိုပို
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်ဗိုလ်။

၂၁။ မြတ်စွာဘုရား အများသံဃာ
 သူတော်အလေ့ ရသေ့တစ်ဖြာ
 လူကိုသော်လဲ ဆိုဆဲနစ်နာ
 ဝသလ မှတ်ကြ သူယုတ်မာ။

၂၂။ ကိလေကုန်ခန်း ရဟန္တာမှန်
 တကယ်ဖြစ်သော ဆိုပြောတစ်ဉာဏ်
 သုံးဘုံလောက စောရဇကန်
 သူယုတ်ကြီး အပြီးမှတ်ကြရန်။

၂၃။ အယုတ်တရား ဟောကြားဖုန်းကြွယ်
 ကျင့်ကြံသူပေါင်း မကောင်းတကယ်
 ရှောင်ကြဉ်လတ်က အမြတ်ဆိုမယ်
 ဝသလ ဓမ္မအသွယ်သွယ်။

၂၄။ အကျင့်တတ်က မြင့်မြတ်ရွှေ့ကိုယ်
 အမျိုးနွယ်ဇာတ် အမြတ်မဆို
 ထို့ကြောင့်လူများ တရားမှီခို
 ကျင့်ယုတ်များ ရှောင်ရှားပေမှကို။

၂၅။ ပညာရှိဆို ကဝိလိုပင်
 မမြင်ဂူဝ ဉာဏ်တင်မှလျှင်
 မြူကိုမြင်၍ မနောစိတ်ရွှင်
 အောင်မြင်ကြောင်း ထပ်လောင်းတင်ပြချင်။

၂၆။ အောင်ငြိမ်းချမ်းက မှတ်တမ်းပြုပြီ
 ကုသိုလ်မှုများ ထပ်ပွားပါသည်။
 မေတ္တာရေမောင်း သွန်းလောင်းအတည်
 အောင်မြင်ကြောင်း ထပ်လောင်းတင်ပြသည်။

အောင်ငြိမ်းချမ်း (မန်းတက္ကသိုလ်)

ရတနာမြတ်သုံးပါး

ဦးကျော်ထွန်း (မန္တလေး)

မြန်မာနိုင်ငံ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အားလုံးသည် နံနက်တစ်ကြိမ်၊ ညဉ့်တစ်ကြိမ်၊ သို့မဟုတ် အနည်းဆုံး တစ်နေ့တစ်ကြိမ် ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေအလေးအမြတ် လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးပူဇော် ဖူးမြော်မာန်လျော့ ကန်တော့ကြပါသည်။ ဘာသာရေး ပွဲလမ်း အခမ်းအနားများတွင်လည်းကောင်း၊ လူမှုရေး၊ သာမုနာမု အခမ်းအနားများတွင်လည်းကောင်း၊ ရဟန်း သံဃာတော်များအား လှူဖွယ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ဖြင့် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည့်အခါတိုင်း ဩကာသ ကန်တော့ ချီးဖြင့် ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ပူဇော်ကန်တော့ကြခြင်း မှာ အမြဲတစေလိုက်နာကျင့်သုံးသည့် အလေ့အကျင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုး ငါးပါး၊ ဝိပွတ္တိတရားလေးပါး၊ ဗျသနတရားငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်းကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလိုကြောင်း ဆုတောင်းပတ္တနာ ပြုကြပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတို့သည် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်တို့၏ အလိုအပ်ဆုံး၊ အမွန်မြတ်ဆုံး အဆုံး စွန့်သောပန်းတိုင်ကြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မဂ်တရား၊

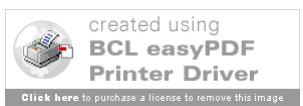
ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားများနှင့် ပတ်သက်၍ အသိဉာဏ်ထင်ရှားဖြစ်သမျှတို့ကို ဝေဖန်သုံးသပ်နိုင်ရန် တင်ပြအပ်ပါသည်။

မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရား

မဂ်တရားဆိုသည်မှာ မဂ်စိတ်၊ မဂ်ဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပါသည်။ မဂ်စိတ်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို ဝိဇ္ဇာဉာဏ် အလင်း ဓာတ်ဟုလည်း တရားဓမ္မနယ်ပယ်တွင် သုံးနှုန်းပါသည်။ ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းဓာတ်သည် အလွန်ပင်အရေးကြီး ပါသည်။ ဤဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းဓာတ် ဖြစ်ပေါ်၍သာ ကိလေသာဖြစ်ခွင့် အနုသယတရားများ ကင်းစင်၍ ပပျောက်သွားပါသည်။ ကိလေသာဖြစ်ခွင့် အနုသယ တရားများ ကင်းစင်ပပျောက်သွားသဖြင့် သူ့အသက် သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း၊ သူ့အိမ်ယာပြစ်မှား ကျူးလွန်ခြင်း ကာယကံများနှင့်၊ လိမ်လည်ပြောဆိုခြင်း၊ ကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုဆဲရေးခြင်း၊ ဂုံးချောခြင်း၊ အပြိန်အဖျင်း ပြောဆိုခြင်း၊ ဝစီကံများဖြစ်သည့် ဝိတိက္ကမ ကိလေသာတရားများ၊ သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို တပ်မက်ခြင်း၊ မကောင်းကြံခြင်း၊ အယူမှားခြင်း မနောကံဖြစ်သည့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတရား များသည် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသို့ပင်မရောက်တော့ဘဲ ကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်း ရုပ်သိမ်းကြရပါသည်။

ကြီးကျယ်ပြည့်စုံမြင့်မြတ်သောစိတ်များ

ဤမဂ်စိတ်မဂ်ဉာဏ်များသည် အသင်္ခတ ပရမတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်က အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မနော

ဝိညာဏ်စိတ်တရားတို့ ဖြစ်ပါသည်။ မဂ်စိတ် မဂ်ဉာဏ်များ ဖြစ်ပေါ်ရာတွင် စေတသိက်ပေါင်း ၅၂- ပါးရှိသည့်အနက် အကုသိုလ်စေတသိက်-၁၄-ပါးနှင့် အပ္ပမညာစေတသိက်-၂-ပါး ပေါင်း- ၁၆ပါးသော စေတသိက်များမှအပ ကျန်စေတသိက်-၃၆-ပါးအားလုံး တစ်ပြိုင်နက်ယှဉ်သည်ဖြစ်၍ အလွန်ပင် ကြီးကျယ် ပြည့်စုံမြင့်မြတ်သောစိတ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

အာရုံနှင့်ကင်း၍စိတ်မဖြစ်

အာရုံနှင့်ကင်း၍ စိတ်မဖြစ်နိုင်ပါ။ အာရုံက ကျေးဇူးပြုမှသာလျှင် စိတ်ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ အဆင်းရူပါရုံ က အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုမှသာ မြင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ အသံသဒ္ဒါရုံက အာရမ္မဏသတ္တိ ဖြင့် ကျေးဇူးပြုမှသာ ကြားစိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ အနံ့ဂန္ဓာရုံ၊ အရသာ ရသာရုံ၊ အတွေ့အထိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ စသည်တို့က အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍သာ နှံစိတ်၊ ရသာသိစိတ်၊ ထိသိစိတ်တို့ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။

အလားတူပင် အသင်္ခတပရမတ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံက အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍သာ မနောဝိညာဏ်စိတ်များဖြစ်သော မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ကြပါသည်။ စိတ်၊ စေတသိက်၊ ရုပ်ဖြစ်သော သင်္ခတပရမတ် ဓမ္မာရုံများကလည်းကောင်း၊ ပညတ် ဓမ္မာရုံကလည်းကောင်း မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်များဖြစ်ရန် အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးမပြုနိုင်ပါ။ အသင်္ခတ ပရမတ်ဓမ္မာရုံတရားဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဓမ္မာရုံတရားက အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြု၍လည်း လောကီ

စိတ်များ မဖြစ်နိုင်ကြပါ။ သင်္ခတလောကအာရုံတို့ကို လွန်မြောက်သောကြောင့် ဤမဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်တို့ကို လောကုတ္တရာစိတ်များဟုလည်း ခေါ်ပါသည်။

မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်တို့၏

တရားကိုယ်သဘောမကွဲပြားပုံ

မဂ်စိတ်ဖိုလ်စိတ်တို့၏ အာရုံတရားသည် အသင်္ခတပရမတ်နိဗ္ဗာန်တရားဖြစ်သည်။ တစ်မျိုးတည်း တစ်သဘောတည်းသော နိဗ္ဗာန်တရားက အာရမ္မဏ သတ္တိဖြင့်ကျေးဇူးပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တို့သည်လည်း တစ်မျိုးတည်း၊ တစ်သဘော တည်းသော စိတ်တို့သာဖြစ်ကြပါသည်။

မဂ္ဂဝီထိစိတ်များ

မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ကြပုံနှင့် ပတ်သက်၍ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း ဝီထိပိုင်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း အသေးစိတ်ဖော်ပြထားပါသည်။

၁	၂	၃	၄	၅	၆
၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
တ	န	ဒ	မ	ပ	ဥ
န	ဂေါ	မဂ်	ဖိုလ်	ဖိုလ်	ဘ
၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀
၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀	၀၀၀

- ၁။ ဘဝင်စိတ်များဖြစ်နေပါသည်။
- ၂။ ဘဝင်လှုပ်ခတ်ပါသည်။
- ၃။ ဘဝင်ဖြတ်စိတ်ဖြစ်ပါသည်။
- ၄။ မနောအာရုံပြုစိတ်ဖြစ်ပါသည်။

၅။ မင်္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
ဖြစ်သောစိတ်။

၆။ မင်္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနီးအပါးဖြစ်သောစိတ်။

၇။ ပြန်လည်သုံးသပ်သောစိတ်။

၈။ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို ဖြတ်သောစိတ် သို့မဟုတ်
ရုပ်နာမ်အာရုံကို စွန့်လွှတ်သောစိတ် သို့မဟုတ်
နိဗ္ဗာန်အာရုံသို့ ရှေးရှုသောစိတ်။

၉။ နိဗ္ဗာန်အာရုံက ကျေးဇူးပြု၍ဖြစ်သော မင်္ဂလိက။

၁၀။ ၁၁။ နိဗ္ဗာန်အာရုံက ကျေးဇူးပြု၍ဖြစ်သော
ဖိုလ်စိတ် နှစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် သုံးကြိမ် ဖြစ်ပါသည်။
ထို့နောက် -

၁၂။ ဘဝင်စိတ်များပြန်ဖြစ်ပါသည်။

စိတ်အစဉ်တစ်ခုစီ၏အောက်၌ဖော်ပြ
ထားသော “၀၀၀” သင်္ကေတမှာ ဥပါဒိ ဋီ၊ ဘင်
ဟူသော ခဏငယ်သုံးချက်ကို ဖော်ညွှန်းပါသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ မင်္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေးများသည်
အာရုံအားဖြင့် တစ်မျိုးတည်း၊ တစ်သဘောတည်း
ဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်အာရုံက ကျေးဇူးပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာ
သော မနောဝိညာဏ်စိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ဤမင်္ဂလိက
ဖိုလ်စိတ်တို့သည် မြင်၊ ကြား၊ နံ၊ စား၊ ထိ၊ တွေးစိတ်များ
ကဲ့သို့ ကွဲပြားသောစိတ်များ၊ ကွဲပြားသော အာရုံများ
မဟုတ်ကြပါ။ အာရုံတူ၊ သဘောသဘာဝတူညီသော
စိတ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ယှဉ်ဘက်စေတသိက်များလည်း
အားလုံး တူညီကြပါသည်။ ပထမဆုံးဖြစ်ပေါ်သည့်
မင်္ဂလိကစိုက်ပျိုးရေး နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း၊
ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားခြင်း၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊

မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားခြင်းဟူသော ကိစ္စများရှိ၍ မင်္ဂလိကဟု
ဖော်ပြပြီး ဖိုလ်စိတ်ခဏများ၌မူ ယင်းကိစ္စများပါ
ကင်းစင်သွား၍ နိဗ္ဗာန်အာရုံတစ်ခုတည်း၌သာ
လုံးလုံးလျားလျား သက်ဝင်ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကို ဖိုလ်စိတ်
ဟု ဖော်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မင်္ဂလိကလေးပါးဖိုလ်စိတ်လေးပါး

မင်္ဂလိက၊ ဖိုလ်စိတ်တို့ကြောင့် ကိလေသာ
တရားများ ကင်းပျောက်ချုပ်ငြိမ်းမှုအဆင့်ဆင့်တို့၏
အရာဌာနအားလျော်စွာ သောတာပတ္တိမင်္ဂလိက၊
သကဒါဂါမိမင်္ဂလိက၊ အနာဂါမိမင်္ဂလိက၊ အရဟတ္တ
မင်္ဂလိက စသည်ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်သုံးစွဲခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။ ဤအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မူလဋီကာ၊
အနုဋီကာတို့၏ အလိုအရ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို မြင်၍
သောတာပတ္တိမင်္ဂလိက၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်စိတ်များ
ဖြစ်ပေါ်သည်ကို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။

သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်မြင်အပ်သော အသင်္ခတ
နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၍ပင် သကဒါဂါမိမင်္ဂလိက၊ သကဒါဂါမိ
ဖိုလ်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ယင်းကို သကဒါဂါမိ
ပုဂ္ဂိုလ်ဟုခေါ်ပါသည်။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ် မြင်အပ်
သော အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်၍ပင် အနာဂါမိ မင်္ဂလိက၊
အနာဂါမိဖိုလ်စိတ်များဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ယင်းကို
အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်
မြင်အပ်သော အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်ကို မြင်၍ပင် အရဟတ္တ
မင်္ဂလိက၊ အရဟတ္တဖိုလ်စိတ်များ ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။
ယင်းကို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်ပါသည်။ သောတာပန်
ပုဂ္ဂိုလ်မြင်အပ်သော နိဗ္ဗာန်ကတစ်ခြား သကဒါဂါမိ၊

အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များမြင်အပ်သော နိဗ္ဗာန်က တစ်ခြားမဟုတ်ပါ။ အသင်္ခတနိဗ္ဗာန်သည် တစ်မျိုး တည်း၊ တစ်သဘောတည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကိစ္စလေးချက်ကို တစ်ပြိုင်နက်ပြီးစေသည်

အသင်္ခတပရမတ်တရားကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော မဂ်စိတ်သည် ကိစ္စလေးပါးကို တစ်ပြိုင်နက် ပြီးစီးစေပါသည်။ နိဗ္ဗာန်ပရမတ်တရားကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းဟူသော ပဓာနကိစ္စနှင့်တကွ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကိစ္စ၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်သတ်ခြင်းကိစ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားခြင်းကိစ္စ သုံးပါးတို့ကိုပါ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့် “သစ္စာလေးချက် တစ်ပြိုင်နက် မဂ်၏ကိစ္စသာ” ဟု မိန့်ဆိုတော်မူကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

သိခြင်းသည် အာရမ္မဏပဋိဝေဓနှင့် အသမ္မောဟပဋိဝေဓဟု နှစ်မျိုးရှိရာ မဂ်ခဏ၌ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရမ္မဏပဋိဝေဓဖြင့် သိ၍ ဒုက္ခသစ္စာစသော သစ္စာသုံးပါးကို သိခြင်းကား အာရုံပြုသောအားဖြင့် သိခြင်းမျိုးမဟုတ်ပါ။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုရင်းပင် ကျန်သစ္စာသုံးပါး၌ တွေဝေခြင်း မရှိဘဲ အသိဉာဏ်ရှင်းလင်းပြီးသား ဖြစ်သွား၍ အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓအသိဖြင့် သစ္စာသုံးပါးကို သိသည်ဟု ဆိုလို ပါသည်။ နိရောဓသစ္စာကား အာရမ္မဏပဋိဝေဓ၊ အသမ္မောဟပဋိဝေဓ အသိနှစ်မျိုးလုံးပင်ရသင့်၍ ကျန် သစ္စာသုံးပါးမှာကား အသမ္မောဟပဋိဝေဓသာ ရကြောင်း မဟာဋီကာတွင် လာရှိပါသည်။

မဂ်ဉာဏ်ဖိုဉာဏ်တို့၏ လွတ်မြောက်မှု အဆင့်ဆင့်နှင့် အကျိုးတရားများ

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြု၍ ရအပ်သော မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်တို့၏ လွတ်မြောက်မှု အဆင့် ဆင့်နှင့် အကျိုးတရားများသည် အလွန်ပင် ကြီးကျယ် လှပါသည်။ ဤအချက်ကို ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ် ပါဠိတော်တွင် အကျယ်တဝင့် ဟောကြားထားပါသည်။ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမှလွတ်မြောက်ခြင်းနှင့်၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာတို့မှလည်းကောင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ပြင်အပဖြစ်သော အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထိုမျှမကသေးပါ။ သောတာပတ္တိ မဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော အတွေးအမြင်၊ အကြံအစည် ပညာသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟူသော အပြော အဆို၊ အပြုအမူ၊ အသက်မွေးမှု၊ သီလသိက္ခာတရား များ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟူသော အားထုတ်မှု၊ အောက်မေ့မှု၊ တည်ကြည်မှုဟူသော သမာဓိသိက္ခာတရားတို့ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

သကဒါဂါမ်မဂ်ခဏ၌ ကြမ်းတမ်းသော ကာမရာဂသံယောဇဉ်မှလည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော ပဋိယသံယောဇဉ်မှလည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော ကာမရာဂါနုသယမှလည်းကောင်း၊ ကြမ်းတမ်းသော ပဋိယာနုသယမှလည်းကောင်း လွတ်မြောက်ခြင်း၊ ထိုသံယောဇဉ်၊ ထိုအနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍

ဖြစ်သော ကိလေသာတရားတို့မှလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာတို့မှလည်းကောင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် အပဖြစ်သော အားလုံးသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထိုမျှမကသေးပါ သကဒါဂါမိမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော အတွေးအမြင်၊ အကြံအစည်၊ ပညာသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟူသော အပြောအဆို၊ အပြုအမူ၊ အသက်မွေးမှု၊ သီလသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟူသော အားထုတ်မှု၊ အောက်မေ့မှု၊ တည်ကြည်မှုဟူသော သမာဓိသိက္ခာတရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

အနာဂါမိမဂ်ခဏ၌ အသေးအဖွဲ့ဖြစ်သော ကာမရာဂသံယောဇဉ် ပဋိပသံယောဇဉ်တို့မှ လည်းကောင်း၊ ကာမရာဂါနုသယ၊ ပဋိပယာ နုသယတို့မှလည်းကောင်း၊ ထိုသံယောဇဉ် ထိုအနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော ကိလေသာတို့မှလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာတို့မှလည်းကောင်း လွတ်မြောက်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် အပဖြစ်သောအလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထိုမျှမကသေးပါ။ သကဒါဂါမိမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော အတွေးအမြင်၊ အကြံအစည်၊ ပညာသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝ ဟူသော အပြောအဆို၊ အပြုအမူ၊ အသက်မွေးမှု၊ သီလသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိ

ဟူသော အားထုတ်မှု၊ အောက်မေ့မှု၊ တည်ကြည်မှုဟူသော သမာဓိသိက္ခာတရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌ ရူပရာဂမှလည်းကောင်း၊ အရူပရာဂမှလည်းကောင်း၊ မာနမှလည်းကောင်း၊ ဥဒ္ဓစ္စမှ လည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာမှလည်းကောင်း၊ မာနနုသယမှလည်းကောင်း၊ ဘဝရာဂါနုသယမှလည်းကောင်း၊ အဝိဇ္ဇာနုသယမှလည်းကောင်း လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုရူပရာဂစသည်တို့သို့ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သော ကိလေသာတရားတို့မှလည်းကောင်း၊ ခန္ဓာတို့မှလည်းကောင်း လွတ်မြောက်စေပါသည်။ ထိုမျှမကသေးပါ အလုံးစုံသောသင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်း လွတ်မြောက်စေပါသည်။ တစ်ဖန် အရဟတ္တမဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူသော အတွေး အမြင် အကြံအစည် ပညာသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝဟူသော အပြောအဆို၊ အပြုအမူ၊ အသက်မွေးမှု၊ သီလသိက္ခာတရားများ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိဟူသော အားထုတ်မှု၊ အောက်မေ့မှု၊ တည်ကြည်မှုဟူသော သမာဓိသိက္ခာတရားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ မဂ်ပညာတို့ကြောင့် ဆိုင်ရာဆိုင်ရာကိလေသာတို့မှလည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ သံယောဇဉ်တရားတို့မှလည်းကောင်း၊ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အနုသယတို့မှလည်းကောင်း၊ လွတ်မြောက်ခြင်းနှင့် ထိုထိုကိလေသာ၊ ထိုထို

သံယောဇဉ် ထိုထိုအနုသယတို့သို့ အစဉ်လိုက်၍
 ဖြစ်သော ခန္ဓာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေ
 ပါသည်။ ထို့ပြင် အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှ
 လွတ်မြောက်ခြင်းတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ တစ်ဖန်
 ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ မဂ်တရားတို့၏ အကျိုးတရားများအဖြစ်
 ပညာသိက္ခာတရားများ၊ သီလသိက္ခာတရားများ၊
 သမာဓိသိက္ခာတရားများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။
 မဂ်လေးဆင့်၏ အကျိုးတရားများအဖြစ် အစင်ကြယ်
 ဆုံး အမြင့်မြတ်ဆုံးနှင့်အပြည့်စုံဆုံးသော ကျင့်သုံးမှု
 သမ္မာပဋိပဒါကို ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အကယ်၍သာ
 ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ မဂ်ပညာများ မဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါက
 ကိလေသာတရားများ၊ သံယောဇဉ်တရားများ၊
 အနုသယတရားများတို့မှ လည်းကောင်း၊ အလုံးစုံသော
 သင်္ခါရနိမိတ်တို့မှလည်းကောင်း မလွတ်မြောက်နိုင်ပဲ
 မိစ္ဆာပဋိပဒါဖြစ်သည့် မှားယွင်းသော အတွေးအမြင်
 အကြံအစည်၊ မှားယွင်းသော အပြောအဆိုအပြုအမူ
 အသက်မွေးမှုများ၊ မှားယွင်းသော တည်ကြည်မှုများ
 ဖြင့်သာ လောကအတွင်း ဆင်းရဲစွာကျင့်သုံး ကျင်လည်
 ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

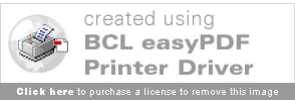
ထို့ကြောင့်ပင် “ဗုဒ္ဓေါလောကေ သမုပ္ပန္နော
 ဟိတာယ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ ဓမ္မောလောကေ သမုပ္ပန္နော
 သုခါယ သဗ္ဗပါဏိနံ၊ သံယော လောကေ သမုပ္ပန္နော
 ပုညက္ခေတ္တံ အနုတ္တရံ” စသည်ဖြင့် ဟောကြားတော်မူခဲ့
 ပါသည်။ အဓိပ္ပါယ်မှာ လောက၌ ဘုရားရှင်ပွင့်ထွန်း
 ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့၏
 အကျိုးစီးပွားအတွက်ဖြစ်သည်” ဟုလည်းကောင်း၊

မဂ်လေးပါးတရား၊ ဖိုလ်လေးပါးတရား၊ နိဗ္ဗာန်တရား
 တည်းဟူသော လောကုတ္တရာတရား ၉-ပါးပေါ်ပေါက်
 လာခြင်းမှာ အလုံးစုံသောသတ္တဝါတို့ ချမ်းသာ
 အတွက်ဖြစ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ၈-ပါးသော
 အရိယာသံဃာတော်များ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမှာ
 လောက၏ အတုမရှိသော ကောင်းမှုကုသိုလ်
 မျိုးစေ့ကြံချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု
 လည်းကောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်၍ ရတနာမြတ်သုံးပါးကို ပူဇော်
 ကန်တော့လျက်၊ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ တရားတော်
 များကို သင်ယူနာကြား၊ မှတ်သားဝေဖန်၊ နည်းနာခံ၍၊
 ကျင့်ကြံကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ပွားများနိုင်ကြပါစေ။ ထိုသို့
 အားထုတ်ပွားများသဖြင့် မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား နိဗ္ဗာန်
 တရားတော်မြတ်တို့ကို လွယ်ကူသောအကျင့်၊ လျင်မြန်
 သော အသိဉာဏ်တို့ဖြင့် ဆိုက်ရောက်မျက်မှောက်
 ပြုနိုင်ကြပါစေကြောင်း စေတနာကောင်းဖြင့် ဆန္ဒပြု
 တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။

ဦးကျော်ထွန်း

မဟာမြိုင်၊ မန္တလေး

ရွှေလက်တွဲလို့ မြဲအောင်

မောင်ပညာ (မန်းတက္ကသိုလ်)

အိမ်ထောင်ပြုခြင်း

လူသားတို့သည် ဟို. . . လွန်ခဲ့သည် နှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက တစ်ယောက်တည်း မနေ လိုကြ။ အုပ်စုလိုက်ဖွဲ့၍ နေလိုကြသည်။ ရေကြည်ရာ မြက်နုရာ ရှာကြရင်း တစ်နေရာမှ တစ်နေရာသို့၊ ဒေသတစ်ခုမှ ဒေသတစ်ခုသို့၊ တစ်ဦးမှတစ်ဦးသို့ ပေါင်းသင်း ဆက်သွယ်မိကြရင်း သံယောဇဉ်ကို အခြေခံလျက် ခင်မင်ရင်းနှီးလာခဲ့ကြသည်။

ခင်မင် ရင်းနှီးမှု၏နောက်တွင်၊ အတူနေ၊ အတူသွား၊ အတူစားလိုကြသည်။ သာမန်လောကီ လူသားတို့၏ သဘောသဘာဝအတိုင်း ခင်မင်ရင်းနှီးသူ အချင်းချင်း မခွဲနိုင်မခွါလိုကြ။ ထို့ကြောင့် ခင်မင် ရင်းနှီး မှုကိုအခြေခံလျက် ဘဝနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်လိုကြ၏။ ဘဝနှစ်ခုကို တစ်ခုတည်းဖြစ်အောင် တည်ထောင် လိုကြ၏။ ဤသည်ကို အိမ်ထောင်ပြုခြင်း၊ လက်ထပ် ထိမ်းမြားခြင်း-ဟု သုံးနှုံးကြမည်ထင်ပါ၏။

ဘဝနှစ်ခု ပေါင်းစပ်ဖို့

မွေးလာသည်က တစ်ယောက်တည်း၊ ဒါပေမဲ့ တစ်ယောက်တည်း မနေလို။ ထို့အတွက် အပေါင်း အသင်းကို ရှာကြသည်။ အပေါင်းအသင်းဆိုသည် မှာလဲ ကောင်းသည်လဲ ရှိ၊ ဆိုးသည်လဲ ရှိသည်။ နေရာတိုင်းမှာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း၊ အကြံဉာဏ် တောင်းခြင်း ပြုလုပ်၍ မရ။

ထို့ကြောင့် လက်တွဲဖော်ကို ရှာကြသည်။ လက်တွဲဖော်ဆိုသည်မှာ တစ်ဘဝလုံးအတွက် ရည်ရွယ် ရည်စူး၍၊ ဘဝတိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲဖို့အတွက် တစ်ဦးကို တစ်ဦး ကူညီဖေးမ၊ ဝေဖန် အကြံဉာဏ် ပေးနိုင်သောသူ ဖြစ်သည်။ ထိုလက်တွဲဖော်နှင့် ဘဝနှစ်ခုကို တစ်ခုတည်း ဖြစ်အောင် ပေါင်းစပ်ဖို့ ကြိုးစားကြ၏။

ဘဝတစ်ခု

လူသားများတွင် လိုချင်မှု၊ အမျက်ထွက်မှု၊ တွေဝေငေးမောမှုတို့ အသီးသီးရှိကြ၏။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး မတူညီကြ။ တခါတလေ တစ်ယောက်တည်း၊ ဘဝတစ်ခုတည်းတောင် ယနေ့နှင့်မနက်ဖြန် အကြိုက် ချင်း တူညီနိုင်မှ တူညီမည်။ ဒီအစားအစာကို ကြိုက် သော်လဲ မနက်ဖြန်မဆိုထားနှင့် အစာဝသည်နှင့် ဒီအစားကို မကြိုက်ချင်ကြတော့။ အဝတ်ဆိုသည်မှာလဲ ဒီအတိုင်းပင်၊ အခု အဖြူကြိုက် အခု အစိမ်းကြိုက်နှင့် အကြိုက်တွေ အမျိုးမျိုးပြောင်းနေသည်။

တခါတလေ မိမိလုပ်ချင်သည့် အရာများ တွင်လဲ ကိုယ့်စိတ်နှင့်ကိုယ့်ကိုယ် မတူညီဘဲ ရှိတတ်ကြ သည်။ အလုပ်ပိတ်ရက်တွင် သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ လည်ရင် ကောင်းမလား၊ အစားအသောက် ကောင်း ကောင်းလေး ချက်စားရင်ကောင်းမလား။ ဒါမှမဟုတ် အေးအေးလူလူ ဆက်မွေးနေရရင် ကောင်းမလား စသည်ဖြင့် ဘဝတစ်ခုတည်းတောင်မှ ကိုယ့်အကြိုက်ကို ဝေခွဲမရ ဆုံးဖြတ်မရ ရှိနေတတ်ကြသည်။

ဘဝနှစ်ခု

ဘဝနှစ်ခုကို တစ်ခုတည်းဖြစ်အောင် နေသား တကျ တည်ဆောက်ဖို့ဆိုသည်မှာ အလွန်ခက်ခဲ လှသည်။ ကိုယ်ကြိုက်တာကို သူကြိုက်နိုင်ပါ့မလား။ ကိုယ်လိုချင်တာကို သူလိုချင်ပါ့မလား။ ကိုယ်စားချင် တာကို သူစားချင်ပါ့မလား။ ကိုယ်နေချင်သလို

သူနေချင်ပါ့မလား- စသည်ဖြင့် စဉ်းစားစရာ အများအပြား ရှိလာပြန်သည်။

နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ်

သို့သော် လောကီသားတို့ ဖြစ်ကြသည့် အလျောက် မျက်စိမှိတ်၍ ဘဝနှစ်ခုကို တစ်ခုတည်း ဖြစ်အောင်၊ နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ်အဖြစ် ဖန်တီးလိုက်ကြ သည်။ အမှန်တကယ် နှစ်ကိုယ့် တစ်စိတ် ဖြစ်ဖို့ ဆိုသည်မှာ မလွယ်ကူ။ ကိုယ့်စိတ်နှင့် ကိုယ်၊ တစ်ကိုယ် တစ်စိတ်ဘဝမှာတောင် အဝေမတည့်ချင်။ နှစ်ကိုယ် နှစ်ဘဝကို တစ်စိတ်တဝမ်း၊ တစ်သားတည်းဖြစ်အောင်၊ နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် စွယ်တော်ရွက်လို ဖြစ်အောင် လုပ်ဆောင်ဖို့အတွက် အချိန်လေးတော့ လိုမည် ထင်သည်။ ချက်ချင်းကြီးတော့ မဖြစ်နိုင်။

ယုံကြည်ဖို့

သံသယများနှင့် နေရသောဘဝသည် အလွန် ပင် ပူလောင်လှ၏။ မိမိ၏ မိဘပင် ဖြစ်လင့်ကစား ကိုယ့်အပေါ်မှာ မိဘက မယုံကြည်၊ သံသယစိတ်ထား နေလျှင် သားသမီးတို့ဘဝသည် မအေးချမ်းနိုင်။ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့နေသော မိဘနှင့်သားသမီး၊ ဆရာနှင့် တပည့်၊ မိတ်ဆွေအပေါင်းသင်း၊ အလုပ်ရှင်နှင့် အလုပ်သမား-စသည်တို့ မည်ကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းစွာ လက်တွဲနေနိုင်ကြမည်နည်း။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ယုံကြည်ဖို့တော့ လိုအပ်ပါသည်။

တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ယုံဖို့ဆိုသည်မှာလဲ အကြောင်းသိ၊ အတွင်းသိ၊ အရည်အချင်းသိမှ ယုံနိုင်မည်။ ယုံမိပြီဆိုလျှင် ကြည်လင်လာတော့၏။ စိတ်ချမ်းသာမှုများ ရှိလာတော့၏။ မိမိဘဝကို မိမိနေရသည်မှာ ပျော်ရွှင်လာတော့၏။ တစ်ဦးကို တစ်ဦး သဘောတူကြည်ဖြူနှစ်သက် လက်ခံလာ တော့သည်။ တစ်ဘဝနှင့် တစ်ဘဝ၊ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး၊

နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံဖို့ဆိုသည်မှာ မခဲယဉ်းတော့။ ဤသည်မှာ ယုံကြည်မှုကို အရင်းခံထားခြင်းကြောင့်ပင်။

အရည်းအချင်း ရှိဖို့တော့လို

တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ယုံကြည်ဖို့ဆိုသည်မှာ အရည်အချင်းရှိဖို့တော့ လိုအပ်မည်ထင်သည်။ အရည်း အချင်းဆိုသည်မှာ လုပ်ဆောင်ရမည့် တာဝန် ဝတ္တရား များကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ-မိဘနှင့် သားသမီး။ မိဘကို သား သမီးက ယုံကြည်ဖို့အတွက် မိဘတို့မှာ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့ အရည်အချင်းများ ရှိဖို့လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ မကောင်း တာတွေ လုပ်နေတာကို တိုက်တွန်းအားပေး၊ လမ်းကောင်းလမ်းမှန်တွေကို မညွှန်ပြ၊ ပညာသင်ချိန်မှာ ပညာသင်ပေးဖို့ ခွင့်မပြု၊ မတိုက်တွန်း လမ်းမပြု၊ အရွယ်ရောက်လို့ သားသမီးအတွက် သင့်တင့်တဲ့ အိမ်ထောင်ရေးအတွက် မဝေဖန် အကြံမပေး၊ မတိုက်တွန်းတတ်တဲ့ မိဘမျိုး။

ပြီးတော့ သားသမီးများ အိမ်ထောင်ရက်သား ကျပြန်တော့ မိဘတို့ဆောင်ရွက်ပေးရမဲ့ ဝတ္တရားတွေ ပျက်ကွက်တဲ့ မိဘမျိုး၊ အဲဒီလို မိဘတွေကို ဘယ်သား သမီးတွေက ယုံကြည်ကြမည်နည်း။ သားသမီးမယုံ သောမိဘတွေအတွက် ကြည်ကြည်လင်လင် ထောက်ပံ့ မှုများ ကျွေးမွေးမှုများ ရှိလာတော့မည် မဟုတ်။ ဒီတော့ အိုဇာတာ မကောင်းဟု ဆိုကြပြန်သည်။

ရှင်လည်းမကွေ သေလည်း မကွာ

မိဘနှင့်သားသမီး၊ မယားနှင့်လင်၊ အလုပ်ရှင် နှင့် အလုပ်သမား၊ ဘုန်းကြီးနှင့် ဒါယကာ၊ မိတ်ဆွေ အချင်းချင်း။ ဆရာနှင့်တပည့်၊ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ၊ ချမ်းချမ်းသာသာဖြင့် နေနိုင်ဖို့ဆိုသည်မှာ ကိုယ်လုပ်

ရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားများ မပျက်မကွက် ပြုလုပ်ကြပြီး၊ ကိုယ့်တာဝန် ကိုယ်ကြေပွန်ကြလျင် ဒီဘဝမှာ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံနိုင်ရုံသာမက ရှင်လည်းမကွေ သေလည်းမကွာ ဆိုသလိုပင် နောင်ဘဝများတွင်လည်း (သစ္စာတရား မသိသေးသမျှ) တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး နားလည်ကြည်ဖြူခွင့်လွှတ်လျက် တွေ့ကြဆုံကြဦးမှာ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

မင်္ဂလာဆောင်

မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ချစ်စရာကောင်းသော အလေ့အထမှာ၊ အတူမနေရသေးသော ချစ်သူ ရည်စားဘဝတွင် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အကဲခတ်ခြင်း၊ မိမိသဘောထားနှင့် သူ့သဘောထားတိုက်ဆိုင်မှု ရှိ မရှိ စုံစမ်းခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်လေ့ ရှိကြ၏။ အခုတွေ့ အခုကြိုက်၊ အခုလိုက်၊ အခုကွဲ အိမ်ထောင်ရေးမျိုး မဟုတ်။

အိမ်ထောင်ပြု(အတူနေ)ဖို့အတွက် ရှေးဦးစွာ နှစ်ဦးသားချင်းတိုင်ပင်၊ ပြီးတော့ မိဘ၊ဆွေမျိုး ညီအစ်ကို မောင်နှမ၊ သူငယ်ချင်းများနှင့် တိုင်ပင်လျက် မင်္ဂလာ ဆောင်ဖို့ စီစဉ်ကြရာ လုံးပမ်းကြရတော့သည်။

မင်္ဂလာဆောင်ဟုဆိုသည့်အတိုင်း ကျက်သရေ မင်္ဂလာအဖြာဖြာ ဆောင်ယူလာဖို့အတွက်၊ တစ်ဘဝလုံး ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်စွာ နေထိုင်နိုင်ဖို့အတွက် မိဘ၊ ဆွေမျိုး ညီအစ်ကိုမောင်နှမ၊ သူငယ်ချင်းများက ဝိုင်းဝန်းလက်ဖွဲ့ အကူအညီပေးကြ၏။

ယနေ့မှ စ၍ အနှစ်တရာတိုင်

နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် ဘဝကို တည်ထောင်ကြမည့် မင်္ဂလာဦးမောင်မယ်များအတွက်၊ မိမိတို့ အိမ်ထောင် ရေး ခိုင်မြဲဖို့၊ သာယာငြိမ်းချမ်းသည့် မိသားစုဘဝ တည် ထောင်နိုင်ဖို့အတွက် သတို့သားရော သတို့သမီးမှာပါ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့အရည်အချင်းများ ရှိဖို့လိုအပ်ပေ

လိမ့်မည်။ အရည်းအချင်းများနှင့် ပြည့်စုံပြီဆိုလျှင် ယနေ့မှစ၍ အနှစ်တစ်ရာတိုင် ခိုင်ကြည်သောသစ္စာ တရားတို့နှင့် မပျိုပျက်နိုင်သောမိသားစုဘဝ အိမ်ထောင် သုခအဝဝကို ခံစားစံစားကြရမည်မှာ အမှန်ပင်။

သတို့သားတို့ ထားရှိရမည့် အရည်အချင်း

“မထီမဲ့ကင်း၊ အပ်နှင်း ဥစ္စာ၊ မိစ္ဆာမမှား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်၊ မြတ်နိုင်းကြင်၊ ငါးအင် လင်ကျင့်ရာ” လို့ သတို့သားတို့ ထားရှိရမည့် အရည် အချင်းအတွက် မြတ်ဗုဒ္ဓက မိန့်မှာထားခဲ့ပါတယ်။

မထီမဲ့ကင်း

မိန်းမသားတွေဟာ အားငယ်စိတ်ဝင်တတ်တဲ့၊ အားနွဲ့တတ်တဲ့သဘောရှိတော့ ယောက်ျားတွေက အနိုင်ကျင့်တတ်ကြပါတယ်။ နောက် မိန်းမသား ဆိုပြီးတော့လဲ “မင်းတို့ မိန်းမတွေ ဘာသိမှာလဲကွာ” စသည်ဖြင့် အရာမသွင်းတတ်ကြ။ မထီမဲ့မြင် ပြုတတ် ကြ၏။

မိန်းမသားတွေမှာလဲ သူ့အသိ သူ့မာန၊ သူ့ဘဝတွက် မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ အိမ်ထောင်ရေးပြိုကွဲ တတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် သတို့သားများအဖို့ မိမိတို့ ချစ်လို့ယူထားသည့် သတို့သမီးအတွက် အချစ်တွေကို ကြည့်ကာ မထီမဲ့မြင်၊ နှိမ်သလို၊ ပယ်သလိုမျိုး မလုပ်ဖို့ တိုင်ပင်သင့် အကြံဉာဏ်တောင်းသင့်တာကို တောင်းဖို့ လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ “အမျိုးသမီးတို့ ဖြတ်ထိုးဉာဏ် သိပ်ကောင်းသည်”ဟု ပညာရှင်တို့ အသိအမှတ် ပြုကြ၏။

အပ်နှင်းဥစ္စာ

အမှန်တကယ်တော့ အမျိုးသမီးတို့သည် အူတိုမျိုး ဖြစ်၏။ သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ အမျိုးသားများ၏ ဝမ်းတွင်းရှိ အူများနှင့် အမျိုးသမီးများ၏ ဝမ်းတွင်းရှိ အူများကို ထုတ်နှုတ်၍ သုတေသန လုပ်ကြည့်ရာ အမျိုးသမီးတို့ အူများမှာ တကယ်ပင်တိုနေ၏။

မည်သို့ဖြစ်စေ၊ စီးတဲရေ ဆည်တဲကန်သင်း ဖြစ်အောင် ယောက်ျားတို့က မိမိတို့ ရှာဖွေထားသည့် ပစ္စည်းဥစ္စာများကို မိမိ၏ အမျိုးသမီးကို အပ်နှင်းကာ မိမိအလိုရှိသောအခါ ပြန်လည်တောင်းယူ၍ သုံးစွဲသင့်၏။ အမျိုးသမီးတို့ကလဲ အခြေနေ အရပ်ရပ်ကို ထောက်ဆ၍ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ပေးသင့်၏။

မိစ္ဆာမမှား

ယခုခေတ်ကာလတွင် အမျိုးသားများရော အမျိုးသမီးများပါ ကိုယ်စီကိုယ်စီ စီးပွားရှာကြရ၏။ တစ်ယောက်တည်း ရှာရုံနှင့် မလုံလောက်နိုင်ကြတော့။ ပစ္စည်းဥစ္စာ အဆောင်အယောင်များက တစ်နေ့ထက် တစ်နေ့ များများလာသည်။ ထိုအဆောင်အယောင်များ နောက်သို့ အမျိုးသားများရော၊ အမျိုးသမီးများပါ မနည်းလိုက်နေကြရ၏။

ထိုသို့စီးပွားရှာသောအခါ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ဆက်ဆံ၊ ပြောဆို၊ ပေါင်းသင်းကြရ၏။ လူဆိုသည်မှာ လောကီလူ့ဘောင်တွင် အထီးကျန် တစ်ယောက်တည်း နေ၍ မရနိုင်။ ထိုသို့ဆက်ဆံကြရာတွင် စည်းရုံးဖို့တော့ လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။

ယခုခေတ်ကာလတွင် အိမ်ထောင်ရေး မှောက်မှားမှုကြောင့် မိသားစုဘဝ၊ သာယာသည့် အိမ်ထောင်ရေးများ၊ ပြိုပျက်ကြရ၏။ လွတ်လပ်သည့် အချိန်တွင် မသိသာသော်လည်း မိမိတို့တွင် သားသမီးများ ရှိလာပါက ထိုကလေးတို့အတွက် ရင်လေးစရာပင်။

အိမ်ထောင်မကြမီ ချစ်သူရည်းစား မည်မျှပင် များခဲ့စေကာမူ အိမ်ထောင်ကျပြီးသည့်နောက် မိမိ၏ ဇနီးကြင်ယာမှလွဲ၍ အခြားအမျိုးသမီးတို့အပေါ် ဆက်ဆံရာတွင် မိမိ၏ ညီမရင်း၊ အမရင်း၊ ဆွေမျိုးရင်းကဲ့သို့ ဆက်ဆံသင့်၏။ အမျိုးသမီးများအတွက်လည်း ကိုယ့်လင်သား အတိတ်တွင် ဘာတွေဖြစ်ခဲ့သည်က အရေးမကြီး လောလောဆယ်တွင် ကိုယ့်အပေါ် သစ္စာရှိဖို့က ပို၍ အရေးကြီးသည်ကိုတော့ သတိထားသင့်၏။

ဝတ်စား ဆင်ယင်

အမျိုးသမီးများသည် ယောက်ျားသားတို့နှင့်မတူ လှချင်သည့်စိတ်၊ အလှပြင်လိုသည့် စိတ်၊ အဝတ်အစား မက်မောသည့် စိတ်တို့က အမျိုးသားများထက် ပိုမို ဆန္ဒရှိကြောင်းကို အိမ်ထောင်ရှင် ယောက်ျားသားတို့ သတိထားသင့်၏။ ‘အိမ်ထောင်ကျနေပြီပဲ၊ မင်း လှဖို့ မလိုတော့ပါဘူး’ ဟု သေးသိမ်သော ယောက်ျားသားတို့ ဆိုတတ်ကြ၏။ အမှန်တကယ်တော့ အမျိုးသမီးများ၏ အလှအပသည် ပိုင်ရှင်ယောက်ျားသားတို့ အတွက်သာ ဖြစ်သည်ကိုတော့ သတိထားသင့်၏။

ထို့ကြောင့် မိမိတို့ ဇနီးကြင်ယာများက ဝတ်စား ဆင်ယင်လိုစိတ် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် မရှိသည့် တိုင်အောင် ယောက်ျားသားတို့က ဝယ်ပေး၊ ဆင်ပေးသင့်၊ အမျိုးသမီးတို့၏ စိတ်ကို တတ်နိုင်သလောက် လိုက်ကြည့်သင့်၏။ နေရာတိုင်းမှာ ယောက်ျားတို့၏ အတွေးအတိုင်း၊ ဆန္ဒအတိုင်း မရှိသင့်ပေ။ ကိုယ့်ဆန္ဒ တစ်ခုတည်းကိုသာ မကြည့်သင့်။ သူ့ ဆန္ဒ၊ ကိုယ့် ဆန္ဒကို သိပြီး သတိထားနိုင်ပါမှ အိမ်ထောင်ရေး ပို၍ ခိုင်မြဲ သာယာပေမည်။

မြတ်နိုးကြင်

အိမ်ထောင်ရေး တည်မြဲဖို့အတွက် မြတ်နိုးမှု၊ ကြင်နာမှု၊ ယုယမှု၊ ဖေးမမှု၊ အလွန်ပင်လိုအပ်လှ၏။

ဖြစ်နိုင်လျှင် သမီးရည်းစားဘဝက ထားရှိသော ချစ်ခြင်း တရားများ သေသည့်တိုင်အောင် ထားရှိနိုင်လျှင် ကောင်းလိမ့်မည်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးသည့်နောက် ကလေးရခြင်း၊ မရခြင်း၊ အသက်ကြီးခြင်း၊ မကြီးခြင်း၊ အလှပျက်ခြင်း၊ မပျက်ခြင်းက အဓိက မဟုတ်။ မိမိ ဇနီးကြင်ယာအပေါ်

သစ္စာရှိခြင်း၊ တည်ကြည်ခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်းတို့ ကသာ အဓိက အရေးကိစ္စပင်ဖြစ်၏။ ချစ်ခြင်းတရားကို အခြေခံလျှင် မြတ်နိုးမှု၊ ကြင်နာယုယမှုတို့ ဖြစ်ထွန်း လာမှာ အမှန်ပင်။

သတို့သမီးတို့ ထားရှိရမည့် အရည်အချင်း

“အိမ်တွင်းမှု လုပ်၊ သိမ်းထုပ်သေချာ၊ မိစ္ဆာ ကြည်ရွှောင်၊ လျော်အောင် ဖြန့်ချိ၊ ပျင်းရိမမှု ဝတ်ငါးဆူ၊ အိမ်သူ ကျင့်အပ်စွာ” ဟု အမျိုးသမီးတို့ ထားရှိရမည့် အရည်အချင်းအတွက် မြတ်ဗုဒ္ဓက မိန့်မှာထားခဲ့ပါသည်။

အိမ်တွင်းမှုလုပ်

မိန်းကလေးတို့သည် ကလေးဘဝကတည်းက ဆော့သည့်အခါ ထမင်းချက်တမ်း၊ ဟင်းချက်တမ်း၊ ထမင်းအိုးအသေးလေး များဖြင့် ဆော့ကစား တတ်ကြ သည်။ ရှုပ်အောင်လည်း လုပ်တတ်ကြ၏။ ရှုပ်သည်ကို လည်း ရှင်းအောင် လုပ်တတ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် အိမ်တွင်းမှာရှိသော တိုလီမုတ်စအလုပ်များကို ယောက်ျားသားများထက် မိန်းမသားများက ပို၍ ဖြေရှင်းတတ်ကြ၏။

ချက်ပြုတ်ခြင်းအလုပ်ကို ယောက်ျားများထက် မိန်းမများက ပို၍စိတ်ရှည် ကျွမ်းကျင်စွာ ပြုလုပ်တတ် ကြ၏။ သို့သော် အိမ်တွင်းရှိ အလုပ်များသည် မိန်းမများ

သာတာဝန်ရှိသည်မဟုတ် ယောက်ျားများမှာလဲ တာဝန် ရှိ၏။ မိန်းမက ငြုပ်သီးထောင်းလျှင် ယောက်ျားက ကြက်သွန်ခွါသင့်၏။ ဝါသနာပါသည် မပါသည်က အရေးမကြီး၊ အိမ်ထောင်ရေးတည်မြဲဖို့ သာယာဖို့က ပို၍ အရေးကြီး၏။ တစ်ယောက် တစ်လက်ဖြင့် ဖေးဖေးမမ ကူကူညီညီ ပြုလုပ်သင့်ကြ၏။

သိမ်းထုပ်သေချာ

မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် ရှာဖွေရရှိလာသော ပစ္စည်းဥစ္စာများ၊ မိမိ ရှာဖွေထားသော ပစ္စည်းဥစ္စာတို့ကို မပျောက်ပျက်အောင် မိန်းမသားတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့် ရှောက်သင့်၏။ ကုန်သင့်တာကို ကုန်၊ မကုန်သင့်တာ မကုန်စေဘဲ သေချာစွာသုံးစွဲသင့်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာများ မိမိ ထိမ်းသိမ်းရသည်ကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ မိမိထင်သလို မသုံးစွဲသင့်။ မိမိ၏ခင်ပွန်းသည်နှင့် တိုင်ပင်၍ နှိုင်းနှိုင်း ချိန်ချိန်ပြုလုပ်သင့်၏။

မိစ္ဆာကြည်ရွှောင်

ကာမဂုဏ်များယွင်းမှုသည် ယခုခေတ်ကာလ တွင် အမျိုးသားများရော အမျိုးသမီးများပါ အရေးကြီး ကိစ္စဖြစ်ကြောင်းကို သတိထားလျက် သေချာစွာ သတိမူ၍ ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြ၏။ မိမိ၏ လင်သားမှ လွဲ၍ အခြားယောက်ျားသားများအပေါ် မိမိ၏ အစ်ကို၊ မောင်၊ ဆွေမျိုးရင်းချာကဲ့သို့ သဘောထား၍ ဆက်ဆံ သင့်၏။

မိမိ၏ ခင်ပွန်းသည် လူပျိုဘဝက ဘယ်လို ဘယ်ပုံနေခဲ့သည်မှာ အရေးမကြီး၊ အရေးကြီးသည် ကား အိမ်ထောင်ကျပြီးသည့် ခင်ပွန်းသည်ရော မိမိပါ အိမ်ထောင်ရေး မမှောက်မှားကြဖို့ အရေးကြီး၏။ မည်သည့် အရာတွေ မည်သို့ပင် မှားမှား ဖြေ၍၊ စာနာ နားလည်၍ ရနိုင်သော်လည်း ကာမဂုဏ်မှောက်မှား မှုမှာ အလွန်းအရေးကြီးသောကြောင့် သတိထား၍

မိမိတို့ အိမ်ထောင်တည်မြဲခိုင်ခံ့ သာယာချမ်းမြေ့ရေး အတွက် သတိထားသင့်ကြ၏။

လျော်အောင် ဖြန့်ချိ

အိမ်ထောင်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ကြရာဝယ် မိမိတို့ တည်ထောင်ဖန်ဆင်းထားသည့် မိသားစုဘဝ အိမ်ထောင်ရေးသည် မိမိတို့မှာ ပစ္စည်းမပြည့်စုံ မလုံ မလောက် ရှိနေချိန်တွင် မိမိတို့ကို အရေးတယူ၊ အရော တဝင် ဆက်ဆံသူများ၊ ချေးငှားသူများ မရှိကြသော် လည်း ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပြည့်စုံလာသည်နှင့်အမျှ အခြေ အရံ အသင်းအပင်းများ တစ်နေ့တစ်နေ့ ပို၍ များများ လာပေလိမ့်မည်။ ဒါသည် အထူးအဆန်းမဟုတ်၊ လောကသဘာဝ နိယာမတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။ ငါတို့ မရှိစဉ်က သူတို့ ဘာတွေကူကြလို့တုန်းဟု ပစ်ပစ်ခါခါ မလုပ်သင့်။ လောကသဘာဝတရားကြီးကို မဆန့်ကျင် သင့်။ ဆန့်ကျင်လျှင် လူတို့အသိုင်းအဝိုင်း ဝန်းကျင်မှ အပြင်ဖက်သို့ ရောက်မှန်းမသိ ရောက်သွားတတ်ကြ၏။ မိမိတို့ အိမ်စုတ်အိမ်ပျက်နဲ့နေလျှင် ဆွေမျိုးသားချင်း မိဘ ညီအကို မောင်နှမတို့ လာရောက်တည်းခိုချင်မှ တည်းခိုမည် ဖြစ်သော်လည်း အိမ်ကြီးရခိုင် အခြေတကျ ဖြစ်ပြီဆိုလျှင် တည်းခိုသူတွေ မရှားလှ။ ဒါသည်လဲ လူ့သဘာဝ နိယာမတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်ကိုလဲ သတိထား သင့်၏။

မိမိတို့မှာ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ပြည့်စုံလာသည်နှင့် ပေးကမ်းရမည့် အရေအတွက် စာရင်းတို့မှာ အလို အလျောက် ရောက်လာတတ်ကြ၏။ သို့သော် စာရင်းရှိတိုင်း ပေးကမ်းဖို့တွေ့ မလို။ ပေးသင့်ပေးထိုက် သည်များကိုတော့ မိမိ၏ ယောက်ျားသားနှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်၍ သူဖက်ကိုယ့်ဖက် လျော်ညီအောင် ပေးကမ်းသင့်၏။ ငါတကော မကောသင့်။ မိမိခင်ပွန်း သည်၏ ယုံကြည်မှုကို အလွဲသုံးစားလုပ်ကာ မိမိဆွေမျိုး

မိဘဖက်ကိုသာ တိတ်တခိုး မပေးသင့်။ ကြာလျှင် အိမ်ထောင်ရေး ထိခိုက်လာနိုင်၏။ ထိုကဲ့သို့ မလုပ်သင့်။

ပျင်းရိမမူ

အိမ်ထောင်ရှင် အမျိုးသမီးတို့အတွက် မိမိ ခင်ပွန်းသည် အိပ်ယာမှ မထခင် မိမိ အရင်ထသင့်၏။ အမျိုးသမီးတို့၏ ဝီရိယသည် ယောက်ျားသားတို့ထက် ခြောက်ဆ သာလွန်ကြောင်း စာပေကျမ်းဂန်တို့တွင် အတိအကျ မိန့်ဆိုထား၏။

အရေးကြီးသည်ကား မိန်းမသားများအတွက် မိန်းမပျင်း မဖြစ်ဖို့ အရေးကြီး၏။ အိမ်ထောင်ရေးတွင် အမျိုးသမီးများ ပျင်းကြောထူပြီဆိုလျှင် မည်သို့မျှ အိမ်ထောင်ရေးဟာ မလှပ မသာယာနိုင်တော့။

လောကဓံတရား

မိန်းကလေးတို့၏ သဘောသဘာဝသည် ဆင်းရဲတောထဲမှာ မနေလို။ သူတို့မှာ ကုန်စရာ ကိစ္စတွေ အမြောက်အများ ရှိသည်ကို သူတို့သာလျှင် သိ၏။ ထို့ကြောင့် ငွေရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် အလျင်လိုကြ၏။

သို့သော် . . . နေရာတိုင်းတွင် သူ့အတိုင်းတာ နှင့် သူရှိသင့်၏။ အလွန်အကျွံ မဖြစ်သင့်။ ကိုယ့် လင်သား ငွေရှာသည့်အခါ အဆင်ပြေတဲ့အခါ ရှိသလို အဆင်မပြေတာလဲ ရှိနိုင်သည်။ အဆင်ပြေတဲ့ အခါ ပြုံးပျော်နေသော်လဲ၊ အဆင်မပြေတဲ့အခါ ဆူဆူ အောင့်အောင့် မလုပ်သင့်၊ မကြည်မဖြူ မလုပ်သင့်။ စာနာ နားလည်ပေးဖို့ ဖြေသိမ့်ပေးဖို့ အမျိုးသမီးများမှာ တာဝန်ရှိ၏။

လောကတွင် မဖြစ်မနေ ကြုံရ ဆုံရမည်မှာ လောကဓံတရားပင် ဖြစ်၏။ အဆင်ပြေတာရှိသလို အဆင်မပြေတာလဲ ရှိနိုင်သည်။ အမြဲတမ်း အဆင်ပြေ

ချောမွေ့နေလိမ့်၊ နေလိမ့်မည်ဟု မတွေးထင်သင့်။ ကိုယ့်မှာ အဆင်ပြေတဲ့အခါ ပတ်ဝန်းကျင် အပေါင်းအသင်း စုပုံပိုင်းအုံလာမှာကလဲ သဘာဝ။ အဆင်မပြေ၊ သောကတွေ ဝေနေသည့်အချိန်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အကူအညီတောင်းဖို့ မတွေ့ရ၊ ရှာမရနိုင်သည်ကလဲ ဓမ္မတာ။ ဒါတွေကို စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက်နေဖို့ မလို။ ကိုယ့်လမ်းကြောင်းအတိုင်း ကိုယ်သွားနေဖို့သာ အရေးကြီးသည်။

တခါတလေ ရင်းနှီးပါသည်ဆိုသည့် အပေါင်းအသင်း မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းများကတောင် ရှေ့တစ်မျိုး ကွယ်ရာတစ်မျိုး ပြောတတ်ကြသည်။ ရှေ့တွင် ချီးမွမ်းသယောင်နှင့် ကွယ်ရာတွင် အတင်းနှက်တော့သည်။ ကဲ့ရဲ့တာ ချီးမွမ်းတာတွေကလဲ လောကတွင် ရှောင်လွှဲမရနိုင်သော ဓမ္မတာတစ်ခု။ ကဲ့ရဲ့သံတွေ ကြားတိုင်း စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက်နေဖို့ မလိုသလို။ ချီးမွမ်းသံကြားတိုင်းလဲ မြောက်နေလွတ်နေမှုကို သတိထားသင့်သည်။ ပန်းတိုင် မပျောက်သင့်၊ မိမိတို့ ပန်းတိုင် မိမိတို့သာလျှင် သိ၏။

စီးပွားရှာရာတွင် လွယ်ကူသည့် အခါရှိသလို၊ ခက်ခဲသည့် အခါများလဲ ရှိနိုင်သည်။ တစ်ခု သတိထားဖို့က မိမိတို့ မွေးလာသည့်အချိန်က အဝတ်တစ်ထည် တောင်မှ မိမိခန္ဓာကိုယ်မှာ ကပ်ပါမလာ။ သေသွားပြန်လျှင်လဲ တတ်နိုင်သလောက် ချွတ်ယူထားလိုက်ကြအုံးမည်။ ဒါတွေကိုလဲ သတိထားပြီး မိမိတို့ ပစ္စည်းဥစ္စာများ ရှိနေသည့်အတွက် မောက်မာနေဖို့မလို။ ဒီနေ့ ရှိနေပေမဲ့ မနက်ဖြန် မီးလောင်လို့ သူ့ခိုး ခိုးလို့ ကုန်ချင်ကုန်သွားနိုင်သည်။ ဆင်းရဲသွားနိုင်သည်။ ချမ်းသာမှု ဆင်းရဲမှုတို့ကို သတိထား ထိန်းသိမ်းနိုင်လျှင် မိမိတို့ တွဲထားသည့် ရွှေလက်တို့ ခိုင်မြဲနေမှာ အမှန်ပင်။

ရွှေလက်တွဲလို့ မြဲစေချင်

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သော အရည်အချင်း တို့သည် လိုက်နာကျင့်သုံးဖို့အတွက် မခက်လှ။ ထိုသို့ မခက်လှသော်လည်း အိမ်ထောင်ရှင် အမျိုးသားများ ရော အမျိုးသမီးများပါ မလိုက်နာ မကျင့်သုံးကြသည့် အတွက် အိမ်ထောင်ရေးသာယာမှု မရှိကြ။ ထို့ထက် ပို၍ ဆိုးသည်မှာ အိမ်ထောင်ရေး မခိုင်မြဲကြ။

အကြင်နာ ချစ်ခြင်းတရားကို အခြေခံ၊ မေတ္တာ တရားကို ရင်ဝယ်ပိုက်၊ သစ္စာတရားကို ဦးထိပ်ပန်ဆင် လျှက် မိမိတို့ တည်ထောင်ထားသည့် နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ် အိမ်ထောင်ရေး ဘဝတိုက်ပွဲကို ဆင်နွှဲယှဉ်ပြိုင်လျှင် အရာရာတိုင်းသည် သာယာစိုပြေ၊ အေးချမ်းသာယာ အောင်မြင်နေမည်မှာ အမှန်ပင်။

ထို့ကြောင့် ရှိသင့်ရှိထိုက်သော အရည်အချင်း များ မိမိတို့တွင် ရှိသင့်ကြပြီး၊ မိမိတို့ တွဲထားသော ရွှေလက်များ အချိန်အခါ မသင့်မီ၊ နောက်ဆုံးပန်းတိုင် သို့ မရောက်မီ၊ လက်တွဲ မဖြုတ်ကြရန်နှင့် မိမိတို့ ထူထောင်ထားသည့် အိမ်ထောင်ရေးများ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး နားလည်မှုရယူ၍ တိုင်တိုင်ပင်ပင် ညှိညှိနှိုင်းနှိုင်းဖြင့် လိုသည်များကို ဖြည့်စွက်၊ ပိုသည်များကို ပယ်နှုတ်ရင်း ငြိမ်းချမ်းသာယာသည့် အိမ်ထောင်ရေး ဘဝ ပိုင်ဆိုင်နိုင်ကြပါစေ . . . ဟု နှလုံးသားမှ မေတ္တာများဖြင့် . . . ‘ရွှေလက်တွဲလို့ မြဲစေချင်’။

မောင်ပညာ (မန်းတက္ကသိုလ်)
ဘန်ကောက်၊ ထိုင်းနိုင်ငံ